

کتابخانه مصفیہ سرکار عالی حیدر آباد دکن

ممبر درخشد

تاریخ تحویل

نام کتاب

فصل کتاب

نمبر کتاب و فن مذکور

مخرات

انشاء

۳۴۷

2018

بسم الله الرحمن الرحيم

آرایش سزانه بچید نشی بمشابت حدوث قدم که کاغذ سپید بهجور قی سان از اوراق مسودا تقریر دست در بیان
 بهجیو کتاب فقرات بود و عدم که سواد را فو جب نقطه از کتاب مکتوبات توحید و صانعی که شکر و کفانی مشاطه صنعت کامل
 لیسوی شادان فقرات شربانه به تحریر آریسته ناطق که به نظیره فکر است بیگانه و در نظام ابروی مصر که همگام مشوقان اشعار
 پروانه حروف شناسان لوح ابجد تعلیم را پیرا که صورت حال معنی شنایش زبان قال تقریر تواند نمود و روشن
 سوادان خطه خط کاک خشک مغز امیر که به تیاری بنان شست به تحریر محاشش تواند کشود و با سعی ای جان
 و دل از یاد تو خرم شب روزی دی در وقت نسوس بهم شب روزی از زلف و رخسار شادی با غم شب روزی چون
 خلعت منور بسته در چشم روزی و نیز از آن در و دنا معد و شاعر عنوان نامه موجودات فیض اجمود و لوح دیباچه صحیفه
 انورش بگایه معبود که ذات هادیوش شیرازه مجموع به پیشان ممکن است و صورت ایجادش معنی ظهور کائنات
 خود خرم اسی اعلم نگین جامع رسالت خاتم نگین هر نبوت حضرت محمد مجتبی محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و اصحابه
 و سلم با در با سعی ای سخته سطوت جمالت دل مایه وافر و خنده دولت و صالت دل مایه در دست گرفتن
 اگر در نظر ده یک حرف خواننده از کالت دل مایه سبحان الله چنانکه سبحان ان مجامع قدس و قدسیان صواع
 انس را در تین نقش مهر سکوت بر لب ست خاتمه تقطوع اللسان و زبان شود و به میان راه قدرت که از در و ناخوانی
 در آید و انچه در تینش بد آید اما بعد بر چه بر این لالی مثالی عقود برشته نظم و شعر و صیر فیان جامه از و امیر بازار
 علم و هنر معنی مستتر مباد که این نیست و با بود و بهجت وجود و گرفتار و نقطه موموم دایره که پر کار و اطلال و دقت و بهجت
 رحمت و انعمه و رعایت انشا حسن انشا مایه و که مایه الی سیات انشا مایه از بعد مایه به بحر و شریل مایه

[illegible]

و کدی سایل کجف را ز نور انبساط دستن با خسران با عظمت و شوکت
 این خجسته گلی اثر آن تقدس گلی دیار دزد که علوشان فروردین از زاده از منصف
 دیرین از دلباکناره گرین گردید و دولت بخت خلعت ترقی نمایان پوشید
 سرماییش جانفز را زاده گرفت دم هیچ شامل به یارب جانی که زتن رسد
 عید دیگر پادشاه و جماعه انجم سپاه تا بعد از گذشتن عید و کشته و صیغ ملک آن
 مهربان بر او ولادت یافت شفق نشان مبارک گرداناد و پیوسته ساز که هم عیش مستیهای گوناگون روزی با وجود رطبه
 خلعت و اتحاد بان امیر عالی خرد و پیش از پیش در سر ضای خاطر عاظمی که ز باطن حقیقت کش میداریم اینچنین
 صفای بزرگ که در جواب شفق خاص جلوه گر عرصه وصول میشود دریافت ثوید صحت و معافیت ذات مجمع انجم
 انشراح موفور و اریح نامحصور سمیت میداد از عدم حصول جواب که از عرصه یکسال چنین اتفاق افتاده شب روز
 تخیلش و اضطراب میگردد و لهذا ترشید از آن صاحب نزوت و اخلاق آنست که بر شجاعت قلم تو دور قمر فرخ عجب
 اخلاص اسر سبزی جاویدی بخشیده باشند زاده جهان جهان شتیاق ایضا در همینست
 نامادریستی استن اطفال با مو عجب است فرزندی تمینت این روز نشاط اندوز زاده
 جمیع انجیا و از دل آرباب عقل و انصاف افتاده هماره آن صبحی که بیاض گردن شاهان بچشم مقابل چهره
 بدنامتر از بدن مبر و صانست و چند آعمید که هنگام میان خویش قوت مقرر و اصفان پیوسته دریایه نقصانست
 چرخین نباشد که این روز تولد و الانجاست که دم جان پرورش هزار مرده اسخوان از کار رفته را در یک
 غزال هجده صحرای حیات تازه ساخته و بر قصر نذر زهر و کار جارین جلوه فرمائش نیز جهان افروز را بمنصب
 نواخته رباعی روزیست که خاشاک بدش صد عیدت خوش عم روزگار را مالیدست
 کا ماده برقص خوشدلی نامیست و او آری جهان افزین مانند اسال هزار سال نشاط این عید و لنواز و خرق این خاطر
 از غم پر دوز بخیم که نصیب کرده نصیب پادشاه و جماعه کیوان بارگاه اریک برای انگلستان مسایر ارکان سلطنت و اعیان
 دولتش خصوصاً آن امیر عالیشان بسیار مهربان برادر الا سابقه
 در عین صولت لشکر هندی و سه تیر و ششون آنافروزی تاراج ملک بکشتگان
 خرمی و کشاد و همای روزگار اینجا همان است بهارستان انجم عشرت و شادمانی
 هرگز در خفا آنهم سیرین خلعت و بل نوازی غنچه نیز بکند

[illegible]

بیاریند و لذت گوش شناسان سرایا اشتیاق را بصلای زفریه بهینت و مبارکبادی و از زخم خرمی و مساجد بیغیرانید هرگاه هر سلسله این
پیرایه گوی قبول میگردد و دو جا دیگر کار زرم هم نویسی ایشان بیست و یک نفر نام خواهد شد و این صدقه خود به دست حق حقیقه رسید به ترتیب
مجلس عشرت سجاد و غیره روزی بزم شادمانی خواهد پرداخت از عنایت ایزدی میگردم که در این مقام عظمی بر طبق تمنای خاطر را
محل الگین گردد و ایضا اگر صاحب الاستاقب رفت نشان ملا و مخلصان مستلا از انجا که افریدگار تعالی شانه و عجم احسان عنایت
عظیم خود و موم آخر بر آید ملا را بقوتی چند مثل خانیه و نامیده مولده نواخته تا اشرف هر نوعی از این دو نوع زمانی در آن برتر قیام شخص و نوع خود
بوده و در جلال برسد و از جمله انواع مندرج تحت الحیوان انسان که اشرف مخلوقات است بهر جهت مخلص و در عزت خطاب الهی جامع
و کمال خلیفه افریده پس هر فرد انسان یا کلمه ای که بسیار انسان اسلام و در نووان و استیلا حضرت خیر الانام علیه و آله العینه
و السلام را باید که بهمت خود را در مشرب و بر سرچ و ولد آن و نبات که آبی شاموار و روح قدرت کامله خالق الارض و السموات و جلاله را یاد
معدن حکمت بالغه صانع بری از چون و چرا انداخته باشد و الا از هر لحاظ مستقیم ایمان منحرف گردیده راه عسیر المردی پیورده که
مقصود منی استاد قصوی نارسد به منزله شقایق ابدی و چراغ نبی سمردی و از در نه بطله هرگاه صورت انقضی در مرایای یاد
سایگان مسالک دین گردد بر رشتگان نازک حق و یقین نباتات و نباتات متقش و در نسیم است تخرید و مکه محبت آمیز و او
چنین مضیج اوقات ملازمان سامی میگردد که مدارج محبت جانین از آن در گذر شده که قوت و اجماع هم بر ایجاد و صورت مغایرت
قادر باشد بلکه و فواید است تقاضا آن بیناید که پیوند قرآنی بران میفرماید یعنی مخلص را و میرزا علی محمد طالع عمره که ظاهر هیچ شکی نیست
انسانیت تجلی جلالش از واکل متخی است تمنای آن دارد که بشرف از وراج دران عالی شان اقتضای در برادران احسان
بهر سرانده و مخلص را افریزد از این تمنای او بر خود و بیال بهر قرب که حاضر شادان ملتس نیاز قبول نیست الگین گردد و تلخیص
جهان افریزد جمله میرای شب است پیوسته که تعب مال روحانی و روحانی حکمتا ملازمان سامی با و ایضا و در حاکم
از جانب خواجها امامی چون مشاطه قدرت کامله افریدگار تعالی شانه و عجم احسان گردن عروس نیاحال قوت
انصافی را یکجا کل عسبرن امند او معنی آراسته دامع سامع غشی و ابرو جوان قوت میسران و آراوده سیاهی برع خمره غیر از این
وضع حل اطفال و فزیر با صید و آثار با سیر سیر چیده ابرو بهار که فیض حشمت و رفیع اعجاز صیوری قیمت آب خضر میسکند و نیزه
میگرداند و نیزه برای رزین و عقل صواب گین کار بندان بخیر و با عقل و گیس است و شدت نشان طره هذرای فهم و فرست طایفه و با هر
که تلاوت قدرت دارد و قدر موقوف بر طلوع کوکب خوشن و جو دوسانی است که اگر کار خانه عنایت الهی به خطاب و عظمه
الکسما و کلمات مشرف کردن و ظهور صورت نوعیه در تخریر و تزیین اندک با و کور بار علیه و این بار و بکش نشان
نوا بجان عالی نشان بلند مکان و پس از اینجای فیضان محبت بزرگان و اولاد و دمان پیر و قافله سالاران مراحل حق و یقین

خواهیم نام ایدین بلای المولد سقندی المول اصراری نیست بر وجه عرض مستند آریان ایران تحقیق انساب صناعات عالم و مریخ
ایا با مینقتش احوال بنی آدم سیرت که والد بنده خواجہ محمد امین شہر خواجہ قاضی خان گوہر انبیای صدف بطن سعادت انساب نگار
نبت در بر اعظم مہدستان اعتماد الدولہ نواب لدین خان بہادر صرت جنگ سیر مغربست سوی این بای کر اقم جلد و
این کترین موج و آب طین قدس مکان طبعی حطین اولیاد الله بوده اند چنانچه آمدن آنجا که یادش تیرہ کہ جد بنیہ بود اند در وقت حضرت
دو تنگ یب خلد کان با حضرت خواجہ پشاور رازق پسر عموی خود طاقات پادشاہ مدح مخفوج کمال بی نیازی کم القافی مشہور است
پس حضرت خواجہ کر یا خواجہ نصیر الدین خان خلف حضرت ایشان بجمہ محمود خان لادولاب عبد الصمد خان بہادر و جنگ ظلم صوبہ السلطنت
دارالامان بلقان فتح شایستہ بناب مدح حضرت خواجہ پادشاہ خان طالع العالی کہ بدر پندہ اندانست نسبت بین کترین بنده بدست
خود بری از جمیع منای و فواج اشتغال ملاہی بسیر و درین سن کہ بہارستان عمر این کترین با سیمین سال شانزدہم شکست
صرف و نحو را شرح جامی خواندہ و کتب فارسی نیز بابو الفضل از خدمت الہاد شفا و مودہ طالب نسخہ شجر الامانی ہمہ شخصہ دار انداز
فصل در کہم کہ مدعاجصول انجامد و در نہایت در و نواب گور زبیر لکھنہ از موصول شدہ و نواز و مکتبی
نزد مہمان برادر مہمان بدار الامارہ لکھنہ با صد گونہ فتح و فیروزی و ہزار چہد مینست و بہر ذری جهان جهان فرحت و نشاط و چہر
بلاعت و انساب پیرامون خاطر صفوت مظاہر گردید و کستان ل مشتاق کہ دینت چند روزہ اصداف بنی اندیشہا
رج آفر اندوانی شدہ بود و تہ بہارستان فردوسین چند کہ باید بخود بالید الحق کہ اینگونه فتوحات نمایان مخصوص بہت بلند طالع
ایہندان والا شہر نجستہ و دانست والا انچہ از کثرت اعادی و قلت یقظاشنہ و میشد جمعیت محاسن انہم باشد بود احمد مذکرا
عظیم بنایت و داوریم از سر اشد مبارک کند و آئینہ شادمانیہای روز افزون نصیب آن برادر مہربان ذری عظمت و
میسر نگری بہادر در دہی جہروت اقبال پادشاہ والا جاہ فرنگ کہ چنین امری بند و قار و انسانی حکمت و فطنت شعاع و
ترتیب میباشند اللہ عز و لا تقص زبان مابدولت را در جمیع انجیان شتاق و بر سر لطافت انداز ایضاب نام
مبارکہ با دفع قلعہ جاہ و مخفی نمایند چون طبع ہایون را از دیات خبر فرحت از فتح قلعہ جاہ کہ در نیر لا بنایت
انیر و محال اقبال گیتی اگر بہادر برادر مہربان نواب گور زبیر لار و منشو بہادر و اتفاق افتاد و انساب تمام حاصل شد
خط ملکوت ناظر چنین اقتضایا کہ روزی از شہر جلسہ فرار و دیکہ در آن جلسہ ان سیر بلند کان غریز زبان ہمہ مجمع و ستان
و سایر تبعہ و لمحہ آہن مابدولت را مسرور و متعجب سازند اگر پیش ہا و خاطر سلطنت بظاہر آن بود کہ جلسہ مذکورہ و ہمین ماہ صفر
انتقاد بند و لیکن از کسل فرج آن مایت و اہانت نہت کہ چنین مباد و توقف دین را در و داما کہ عیانت نما مطلق

اصل حال احوال است بحسب مذکور بتاریخ ششم صفر از بایسته اطلاع ما خبر دادند که حکم بستان مذکور داده شد و کل
بیشتر که حقیقت خانه آن لاجب است باشد داده خبرت ایضا و در نهایت حضرت واکه و صاحب که معطر مذهب است
قدیم مرسم عقیده و بندگی عرض بکار و موصول بودید جان من بمحبت بانوس حضرت قدر و در خدیو گیان خلیفه ارحام
خلد ایند که موصوفه و فاضل علیا پیر و جاسای تحت چلبانی غرض خاطر اردت و خاتره و خیر و تسکینهای تازه انداخت او تعالی
تقدیر باجناب مبارک گرداند غلام از این مقرر و نواز تقدیر سرست شوقی حاصلست که در هزاره و قدر نجایان آن کن است
بهر از شکر و بگاه که رسم کار که گوش ما از زندان را باین خبر فرحت اثر نواخت با محله خدمت مع پنج خاشتری نذر سالی
خسور نوین و مبرای اطلاع عرض شد و زیاده حد و آلتی سایه محبت آجناب بر فارق فرزندان محدود و ایضا
حنایت و شمل رفت سلا بعد ششمین مقصود و ستفاخته و رنج پیوسته و استلذا و روحانی و استخلاصی جاد و لی ملاقات
آن تازه و منوط و چون لا و دانی را که مورث صنوف کامرانی است او هم ظلم را در میدان کاخه گرم جولان بنیاد که بیگانه
فاحصلان فرخ خال خسته و زار سایه نور و زی و ابرای آوری فرمان قضای بر این مبر شاه و فریاد و درین شمل پیر
صنوف بجهلک آن شکوفه و درین جولان ایل بدین گنگ ناگون و کلهای بوقلمون و قیسمان تنخوا و تشوین شلخ و برگ بقوه و آلتی ششم
گوهر ابر و قطرهای بلبلان صد کشدن باجران فاحصان بر لوط خیا با نهاده و اگر خواندن ترانه های طبیعت و سواری شاهزادگان
در و در بلبلان و نو آفتاب و منیه کوس رش و در شکران سر و قات قهر لاطی ملا و دیگر که و کسرون آلتی سبز و در خیمه نصب و دیار
خضر طراز از فرخ و چار و درانه ساختن و عروق بوی ریاحین با فوج صبا و شمال بحر و منیه شکریه و آلتی شکرستان زیرو و دیگر کون سپاه برین
بزرگ و با حقن دار الملک خزان کینه تو ز خدا ترستن مقصا صحن اطفال بیگانه و خیمهای ناشگفته با مری اعتدال طبایع و درای و
رسانند و کجاست این مضمون لایز و بیجا و اطاعت به از آن رادی بهشت از سبزی شاد و سبب آید و کشیده و از نوک غار بن نهانی
و سبب گرفته و خراج و غیره و گرگران بر دوش نهاده و نههار مال از لال تمجیب و بوی معتدل زده و دوی پوشیده و رخسار
خبر ایدار از آستین بر آورده همه با تقاضا یکدیگر بقصد خون ریختن لشکر علامات شاد بر زمین و در و نشاندن فستق و شکلات از آن
که بگر تا شایان از دست بجای این بیدردان کباب خانه اسید نظار گیان لاله و یامین و بندی سبیل پیدا و این
خسرب و دیار و لها غارتیده و جوق جوق جنود این نخوت و در شان و مزارع آرزو و مال حواجر خنجر و جوش ناعاش
اندیش این جلالت کوشان بود خوش بهمت بهمنندار و ت به طرف چپانید و صحنه عطف طراز ضمن شکلی از آرا مال جهان
چو بنیان بیابانم نور آرب ملایان بوصول رایات مظهر قرین شاهی و بلده و قتل و غارت و قهر و خمر و جد اطفای نایز و بگاه
ارانی مکه و قوی شدن و لهاسی و مومنان بیشتر از بیشتر موصول و بهارستان و خاوط و خستمان که از صولت شتای سر و هر

[illegible]

[illegible]

عمری سرخسنگ زد لیکن ازین سرخی پیریه نیدخت و نظار دبال طوطیان کجکین فعال مقابل استماع این
 هاتس غیرت سخت است و مشتاقی شیرین لبان صیبت غزل و لطیفان پیشون الفت روحانی که
 شهید صیبت از عهد بونینا دام صانید شمع اگر مارار کرم میوه جان و در دلتا انداز جگر مرش و دری با دلی خلقت میگویم که جو
 انکو چنان قناب داشت که ملک خدا ن خدایا بکند دعوی همیشه بر بزرگوار سپید و صبح بر سوتی خام کند و شود و صا زله ای که
 میگو که در عهد تلاش افتیاد شربت حیثان را در کار تاقیا مایست که رفت و در حشر شاه اجمیر و پاک پادشاه و طایفه کار
 و حسن رسید میوه انار سوده خرت دهرانی و کجکین غل کارانی مستلا و سبت و دخت نادر جلال آبادی که پیش هر دایه خشن
 قطره آب زندگانی بر سر نرید و دانه مید و شان را شکر آمو و جاد و حلاوت گین ایند و اگر خواسته باشد که باریب روح افروزش
 آب شربت جان بخش حسیوی اگر کجا که بر زمین زیر دنی فی خلط میگویم و راه خطای پیغمبر و جی بود و دیگر که بر تبارک که
 تابنده دین انکار جایی که حرف از لذت و بلیا هر دو از مرد و دوا فخری عقده خاطر شیرین ملاقات و از راست صاحب
 صاحب این دیانت نیست نموده که قدم در کوچه پیش گذار و بجهالک پیش باسی او با خایه غلامان این حوصله بر بری ندادی
 بدتر که ترین بندگانش رسیده و چون آرزوی بی نصیبان برگزینش چون کون مساوات بی برگزینش عیال بیانت برگزیده
 و سفر جل از بسکه در علاقه منش بود و بی ندیده بگر خریداران جامه کبودی پوشیده آرزوی چهره زرد و آلود و پست که از بیم نقص آید
 توین که بر بند و در کوفش غلطید و سبب تعلقه اعلاش در گوش کشیده و از سبب ملامت یاران محسوس و شرفه کلام
 بی دلیل چلو نشینش از زمره شریف النسبان بیرون از حدت گرمی آتش شک جگر خیر و نه با بر آورد و کجا
 سجاد خاترنای ملاقات خود سپرد و یکسر عمری گذورین میدان علم را شود و بنداز بندش جدا کردن دوست و مکاره غایبات بعد از این
 گوی باز که کند خمش و جهان گذشتن بجاس که مخلص بشرط کار و خریدار ملازمان شریف بوده ام و خواهم بود و چگونه شکرت
 بزبان ما و اگر کم لب از لب جانی شود و رتب که زبان مگر گز آرز و دندان جور ابلاقات مطلوب فو که ناز و شیر و تو از وصول صح
 جلالت شجون بر ز غلب لبیا نیا و از دایه صا در حسن رسید خمر زره حلاوت پرانی دایه شکر و فرشان ص
 محبت و دلاچاشنی بخش کام آرزوی نوین چندان پای نهال غلت و صفایست بعد تخمکاری اشتیاق در زمین دل
 اخلاص منزل با مید بخوردی از خرت فیض صحبت سهر ابرکت عرضه مید به که شیرین او صاحب جمالی در عذوبت و
 کیفیت یمتالی جمالی معنی خمره قومی در جمله سبب جلوه کنان بر دوش حالی بر سر وقت چشم بران آب به پوست افکند
 میوه مراد منتظران بیا رسیدن شاخ تنک عبارت از وصول خبر فرحت اثر حصول نوید جمد و شش شادمانی
 جاویدست همچنان نخل پر پیوه فقرات شکرین و دود و صبر و مند استعمال و نشین سبی مغاوضه مطلق طر

سبب بیرون شکرین
 سبب بیرون شکرین

سبب بیرون شکرین
 سبب بیرون شکرین

و در سلوان سالی رفت و بود و رسید و محسوس که سر سار صدقت و محبتی از وی چنانکه درین زمین گردید و بجا
 این هدیه که مصداق بود به پیشانیست از جهان گذران خوشتر بود و خداوند آنکه بگوید اگر دیگری این را
 در پایش باید برید و شایسته باشد با آنکه که من از آن دوست سر را با صدق و صدا که در بند و ستان مبادی برستی بغیرم نمی خورم
 و جاسپاری سیر و شسته اند و پیوسته راضی بود و مادم و تمام خدا و شاه و در از اوقات مخصوصه دارد و دیگر از دنیا بهای می
 پان را بجای رفقه نظر باید نمود و آنکه که در آن میگذارد و صلاست نگیرد و چیز نیست یکی آنکه همین سپید و برور
 صورت من بنظرند و بیکدیگر دل و خاطر حیران ترین خود پرده اند و دیگر آنکه دیوار کهنه عهد و پیمان را هر روز بجهکاری نو میگرد
 باشند و قفل را زنی باز و زنی چند از دل صدیخت من پندارند آخر کار خود که دیدار طرف عاشق
 در بانی و سرخوردی معرکه آشنائی سلاک از مخلص شوریده حال الم آشنند
 خزان که میان آن از دهن ظلم زیاد و بیاید واضح با و که سوای غم محرومی ملاقات با و در میان برل مرد و همیا و سیر سیر می جاب
 برای آن نهال چمن لبری و درختانی مطلوب دیگر از جای چرم که برقرار که عالمی زیر دزبر کرده و جهانی برهم زده دوست
 چه نمید که بی هیچ با من می بخشد و از چند روز و غنچه شکفته باغ یا و او و بیایر و پانی که زمر و میراب از رشک آب و تاتنگ
 و لغزش جام شربت زهر آلود و کشید و با قوت سیلانی وقت بجا آورد و چون با همین بویان زبان و دعوی یک نام عاشقی بود
 بیکسین شتافان پروخته و ملاوت همیشه زندگی دوستان مبدل تبلیغی اندوه و حرمان ساخته متر صد که
 این هدیه که در خضارت از انبال ملا و جان خود و من بین باج نیست مری بر مکتبم بر این رسا شد و بشکر
 زبان قنطاریان رغبت متعارف و طمانشگر و اگر اندام سلیمان شاناظر غم و در سید از طرف
 نواب صفی که دوله بها و جنت مکان عیان و جهان تازان و سکت ساری لاهوت و جلا و رنگ را
 که در کان صحت آباد و ای جبروت که فعل شد و ملاعت این گروه حق پرده حلقه گوش مستحان ملا و اعلی و غبار و خواهر قبول انقباض
 این طایفه علیه محل الجواهر و عیون حاملان شکر علی است پیوسته حقوق و حقوق سمادی بهمان خیل خیل تانید
 سرمدی از پی دوان مقدور همیشه آن فارس منقادین دولت را تبص می دان عقل و حکمت ننگ زد و ای سمجمل ایمان
 صبح علی مرآت جهان شمس و عیون سعادت از لی آینه جبهه پرکات لم نیلی مطلع شوارق شمس و اهرت و امارت مجلی بوارق
 اقمار بخت و ایالت مضاده اصطرباب کام بخش و کامکاری و واسطه تقدیر سعادت و ننداری غرّة الاسمار اقبال
 رو افزون قرّة العیون طالع عیون صاحب معراج سموات متعال و سواد ملو مناصب اعظم امواج نیایع لطف و احسان
 آلفان آثار ربانین عواطف لی طمان تخته ساهی جمیل آبا می علوی خلاصه الاغراض اصوات سلم خاصا اعتدالات

لیست از عرفان تصویف ایضاً استعد السعدی زمان آشوب الشافعی دوران محی امارت الدکاسره واکبر الدعائم خلفه القاه
لیست کا طالع ارجند مرجع واثبات است اید پوند عمده اساطیر و الا تمسکاه لمجای ثواقین فلک با کانه نازش اامجد و عالم عرق افتخار
عالی و الفاضل اخلاق سلاسله که امجد و شمشیر اسلام طغی و بهب صدور مساجان بودی بدایت و بعین فزوی قتل مجاهد
حارک تین متین المتکین علی انوساده المجد و العبد المرقی علی معارج القدر و الاعتقاد قدوة لا عالی و الکبر اسلیمان پادشاه النعم احمد
علیه سبوانی النعم و شرفه و کرمه بحالی الهمم باشد بعد شرف و تاج امال شکی و دختر لای تمینات حدیم الا تهبا که حضرت ان زاننده
او دام و حد فهام محاسبان بدوزخ کار و دهور و اعصاب بیرون و افروخت انگاره مقصود و با بنجای الوان ارسته شال شلبد
نطیع مرات باطن صفت و باطن مبنایه که درین ایام تنبیه انجام سعادت فرجام که از فیوض انظار سکنه عالم بلا ایل حیرت
بل زمین آردان احدی خلصان و ادا گین از انطباع کلوس انسکال جلوه فردشان بهج و د شادوش از بار اوف سادونا
دوست و دشمنش انوار صفت کامرانی بود و از نقاط اسطر عنائیات یزدانی و تراکم عیون الطاف ربانی اصابع المانی و
نوع انسانی با نقاط در عر حصول مارب عیون مطع و جوامع هر زوایا هر نمود و نموجیم سرست و کشتانی و فقه اوله و اولاد
یعنی از روی و سعادت آن و فیه ایقه که طلای و عیون عیون و فحادی اشارات آن رنگ کلفت و الام از مرایای صدور و خواها و
دختر بیت الفاظ و طوبت معانیش اجلاسی ذوق آبله پایان بادیه اشتیاق و اطفاهی عطش کسر کشتگان تیر و قراق میفرمود و بار
ابن مامراج ملازمان سامی و دیا و دوی کدوستان هر پادشاه حکم تها و دوشا و با اسپان عباس شیرمال رفتار که در میدان همگان
انها همگام و دیدان عینیت فلک سریع السیر از کواکب عربی نجانب بهت و سمنند از دیشه شایان انهمب حکمت و رواقیان و قوت
آن برق غزلان تهم فرسای وادی حیرت و محبوب عزت و نگاه صدقت انبیا و دخول قاطرات و نیزه بارستان خواطر اصفا
صافی طیف و خطیر کریان طبایع خلصان هر پادشاهت گردید و محافل قلوب مجوران و در مجلس صدور و دران مجور
از طلمت لیالی غم غصه و دوی صحت بیامی نوری از زیر اعظم خوشدلی و در فقی از شمع جلوه طرا کرامانی مذشت از عیون
آن شعل فادی امین را در کنا کیشد تر بان بکار این احسان چندان ذخیره شادمانی نیند و ختمه که روشن گل نگر و دول
از حصول این نعمت عطی انهمب گنگی و باز نازد که حبیب خیالات لبزیر ریاضین نباشد هر چند شکری نعمت مقتضی آن بود که
خدا را شاد صفحات رابغاره عبارات رنگین برده و شش یا نگار قرطاس را بر شمع اصع اشعار و نشین آرایش داده آید
لیکن از انجا که طول و کلام درسی مقاصد و در عیون و من غلط نازک طبعان الاهبت و سبب قتل سامعه اصحاب
و حکمت است و نیز در عالم اتحاد و تکلیف است نامحو و برین و بیت گفتا نمون لطمه نیکتر که در دست ان بود و بچو لان
رضی با این و چون نمون ان باشد خیاره خوش بودن و مترقب که تا شیوع برکت جلوه سلمای شادمانی از

اندامی دیگر خردین میکرد و این بخلاف انوار روح را ترقی میداد و طبع ان آتش از دایمین و همه از طبعی
 است که در خرد و نور و نورنگان غیر و کینه خرد و پاسبان سرکاری به طبع ان سرانجام است و احسان بوده و الا اختلاف ساجد
 روحی حیات جاودانی چه منی دارد خدا شاهد است که از دقتیکه شریل صبح از نور آفتاب بر آید نانی باین جنبی نخته شده علی بن علی
 طهره دیگر خصوصاً بی سرالذت که از ناله های شوری و دل خوش مذاق ان انداخته خار خار و دیش ملک نشان غم بگشتن ان
 نذیر است بیغایه زیب که یکبار از کیفیت آن بهره اندوز شد و بقیه عمر آن بی آن اشتیاقش طهره جناب قدس از دوی ان
 ذات نجس صفات را بنتمهای خویش زیاده ازین بنواز و در تراز سینه صحنه قلبه من سلامت از کشاکش سپهر خا کا چه
 که خاطر باراد و کشاکش انداخته چه عرصه بد فرست نفس کشیدن نمی دهد علاوه بر نجایا که تازه کشیدگی خراج ملازمان عالی
 باقلیان چهار که سی و دو سال گردن مطاعت غم داشت گاهی بر خود پیچیده و روزی خود را با وصف مغمی جناب
 دیگر گردن قراران و دو کشیده دل نیاز منزل را کشان کشان بجانب غم غصه آورده هر چند در مقام گفتگو با جناب
 خدا هم سپهر قهرام گوهر سخن بر شدت تاحی کشیدن است لیکن از بسکه با بخلوس محبت بدوش جان بیک شد
 لشش شوق بی اختیار بر سر حرف می آرد و قبله من آتش بجان آن نابکاران و دیگر و در دوی ان سیمان زغال
 ایسا سیاه بود که از عدم احضاران مصاحب بی بدل و برین بوالا خدمت شعله قهر ملازمان الابرار و فتنه و بر جفت
 رو و دشتن و رجا ق کردن در قلیان و داغ بر دل شتر آشنایان آنشگون گفت آجناب سوخته عجب عجب که دودی از
 دل سوخته نفسی بر می خیزد و برق بلا بر جان ان تیره و در دمان بجای می ریزد و سجده که از وقت استماع انجیر عشق نشناختند
 لغ کرده و از رویافت ایمنی چون تا کو قوتی بر غلغل نیازی اثر برین مین گر ایم بسکه بجای اشک ازین غم افکار است
 تر گناهانم آتشگیر خدایت گذاری منتظر دیده و کار است گاه اندوه بی شغلی انقباض و رانش مینماید و کجا حرارت
 غضب بر کارکنان سکار فقیر را با آتش پاره می گراید بجزم از غصه خون شده همه از راه وین وین نخته کیجا خمر است غالباً ازین
 صرست که شمع ان نشده که خوش طایل اندوه و غم است گاه سر و ستان اها سرگردان و بی حصول این تمنایماند که طاس انگرود
 لیس نیست که فلک ختمه باز بر جبین آب چشم غلغلان گرد و بنار چرخ می چوید که اصلاً آب دیده ندارد و ویر گردیده نشد که ابی
 بر ویکار آرد و بی نیست که بنزفل بلای آب چشم بی سرو پای نگردد و روزی که بغر و غن آشی برق دیده کسی گرفته باشند که کجا
 بیش نیست یکدم که خوش بگذرد غنیمت است حافظ گوید شمع ای جوان هر چه گوئی بزن پیش از ان گرفتار است چکان
 هر چه عرض این صبر و شکر قدس است که حریر برین چشمه را کرده قلیان ملازمان عالی خواهد شد لیکن بجزم ترک العاده عداوة
 الانها طبیعت ثانیه بجزم آن رفیق سی و دو ناکه که از دوشبار روزنی و برن ناخن دارد و معاف فرماید خاتم المحکم خواهد

نصیر الدین طوسی علیه الرحمه در اخلاق ناصری میفرماید که غزیری از بسکه غضب طبیعت او تن به پیشینه طهارت و باور و کوی و
 چون طهارت و باور را نداشتند چون کسی بود هیچ دو و سو و نندیشا و از آن قبله که سوای لطافت و تنهین طبع حکمت لغزین و ازین
 طهارت و غزیری نریان خجی استبعاد دارد و باوصف سوانحه غریبه و حقوق حوادث عجیبه اختلاطهای نشاید از افراد و محبتهای ارمح
 و کشاکش که در آنجاها کرم داشته اند چیر انهم که چو اید بر سیدن قلیان با نصیحت مجبوری آدم سنیامه اینقدر تیر آید نمسا اصلاح
 دولت با اعتقاد داعی انهم همین است که باران که نگار را که دستار بر زمین زده است حماه علم بر سر گذاشته سر فر
 باو نیشند سید و الا قدر میرایان علی صاحب امر و زشت در وقت که از دست زله بی پر زیزد بزند و الا درین حالت
 باید یاد شریف آب میداند و متاع آسودگی خاطر مبارک که سبب کد و تره های چند و چند آید ازین آب یکشاید بدینشی
 قلیان که شمی جناب ملازمان عالی رآب ریزانی مدوزی بال از سر گذرستان قلم برشان غلطی میکرد که بظاهر
 بن مضمی خلی آب می برد و قلیان کشیدند قبله آب را قش برآوردست لیکن جناب میر صاحب از قدیم شناسا و در یک
 طبعیت آید لسته آبی بر آتش فخر آنجناب میزدند زرد کیش نه با چار شنبه و آب ریز از مخرب ایشان جاری بود من بعد ششم
 نوجا قاتر که مصروف عینین شن از سیلان دمع هر دو چشم عینین کشیده بود و بعدین با تده چشم امه شبان گشته پنج بار و بعد
 رو بینی مثل بار و طبعان یعنی من کج که تنبل با پای انگار و روشن از جگر گشت نمیکرد و باغ ایشان از قرارگاه خود ساخت ازین
 ابر عنایت یزدی که کم در شرح است زیاده بندی در رسید مبلغ برای تعمیر عمارت از طرف مرزا
 سکندر شکوه بهادر بنیام نواب یحیی الدوله سعادت علیخان بهادر درین بین
 بود که ناخدا زری که حکمه و ظلم باعث رفعم و رفیع تلاف مشون بود و در که بست چهارم ربع الا غرض از چهری او بود و
 رسانید و بکشادون سر کسبه بر کفش کلمه اخرا از شک سترن زار گردانید چمن برای باع کن فیکون نهال دولت اقبال
 به همین بهارستان عظمت اجمال را تا به شکفته و ریای او اگر هر سوی بدن چون بنزد شاداب همه تن نهال گردیده و باو یک
 الطاف ان ملاطفت نشان پر دزد و زخم خرم هزارم صحنه ان وانی تواند کرد و حال گوشه نشین معطوق ایمانی طار
 سامی رنگ تعمیر میرزم انشا الله العزیز و چند روز این همه توبه باطن فیض مو اطلاق با و صاحب سر بر اطفال
 با نجاش میر سنجش است سبب ان مدد ظاهری از طرف آن که الا انقاد است و هر چه بعد از این خود نموده اند باطنی که در
 خواهد بود و محاورت کامل کل ابر عنایت ازلی متوجه از این قصه دولت و مبادی با و صاحب طبعیت نشان
 ما بود وقف پیغمبر یگان جای نوید باو شست قصر اقبال و نور شنبه و در سر سینه ای که ساخت
 یعنی از طرف مرزا سکندر شکوه بهادر بنیام نواب کور و حیران اشرف الاشرف

از کوشش و مستندگی هیا در دروی شکر لطف نمودن اله ساعت بی بی هنگام نیست از
نجات آمو و بطن طبعیه که نه که در کوسم و نظیرش چون شریک باری متمنع و محال نیاید در معدند و برین عقل و حساب
مطلوب اندیشه صیقل زحمت که سپیدن باونی پایا و راگ بلندی انتخاب مخصوص بر نیاید بجان الله طر و طبعی است که در
یرجبات از تاشای پروهای ناگزیر و باریک مرکز و شش در نظر با جلد و کری دارد و عجوبه با فر و معمای که عقل فلک
یامی هر شش سیر فراطون فطنان در درگاه راداک که بش سر آستان عجمی سپاردنی بی سجد گاهیت زیبا
سجده عابدان روشن چنانکه استاره از خود آسمانی چکیده معطر دی زمین استغفر الله غلط کردم شاید آئینه رویت که کمال عفا
نصار صورت مدنا از انظر با بر تو ظهور زانده اخته بالیلی است که میل برش مجنون دار حرکت متصل صبر و سکون در باخته بجا
از کی فنا و کاری زنجیرش که باج از هیچ سن چینه رنگ خوش او ایان بخیر اید ساد و کار خرد و خرده کار در فکر سر انجام نمود جی
از ان نعم نایابی که گاه مهر او نیمه زنجیرش در زینت و قدش از هر سلیمان کج و کلید متعلق بان در حرکت جیب جس میل
العیاض صیوی معنائ و چه زیبا باشد رنگین و است اگر صفا خلقی بر بخش چشم و است نیز بعد کوک گره بدن زشوق
پیشتر آما که شهادت صدمات و خلاصه اینکه در معر صبه تاریخ ششم ماه ابریل ششم صیوی وصول سیرت شمول صند قبه
مادی جمیع آلات و اودن صورتی بوساطت در و ج ربه عالی یا قوت تحجیمانی ای مارت لویالت تیرت ختمت و شوکت تیرت
سینه بیکان عالیشان عزیز از جان کنتان گشت دلش بر پیر و در نظر بر فراتو بر جانی و شفقت مد عالی آن بهاد و بالانست
مالیشان دنیا عالم سفر و کشترا اشغال امور حلیه انتظام ماک و سیاست مدن انیمه بدین منت پیش از پیش و انقدر بر خود بالیده
خلیج از حد صغر قمری مقرران بجان کیش نموده سلسله گفتگوی شکر رافت اولین بودای کام و زبان گرد و یا تفریک این رافیت از
رسد صغر نیست پایان وحدی از بهر احسانهای تو که کی رسد بخت قلنا و امن بخیر آن و الغرض صند و قه لطف شده طر و
است سر لایب زینت که در برابر هر فری از نور و آتش بجان حسن لطافت و صفا شنبه پیر و ان چین و چکل و قف و روانه
از بس شک غیرت کثرت آتاش که جامع انسام محال این صناحت است صنایع خیال را سر بر به رسیدن مواد حصول صر
انواع وجودات بلکه امور عامه جناب صمدیت است بچگونگی که تصویر کشیده این آلات بنطق در آید و زبانی بدعوی حسن بوی
کشاید که بهر جان پرور صیوی و صمخیر نها و است و ساخته صنایع چاکبست و رنگ حسن مینا و صحت زیبا نگاری که گذار
که صند و غناغزالش در کثرت و کج و کج و صفت بوی و لغزش و که قربان و برش شک تار است که لب اعم و خایت کلام اینکه
بکام تفریک و شکر این را لغت با نقل سکوت بر لب ده طلیق اللسان نهانست و دوم نخر این عاخانه دست و غشایان نهانست
چندین زن لطف و نسیخ حال و شکر تو بر سانه زخم که نه نقد و زبانست و بیارای فخر و دولت و خیر و یاد و خدایا بر ویرش و سر حد بر شکر

[illegible]

بی گمان و بطریق انصاف شمار که خوانند و در آن باغ میسیتی چند به همه از ساحر نیز بلاغت سرشار به نهری است
 شرقی که رنگ شکستش از طرز چشمان جادوگاه و بیدار افتاده و مردم باریک چشمش گمان می بینند و شمبای خیرت
 برش باطل حلقه در گوش گردیده و سر بر میانها و ناقص فطران عکس بخمال می آوردند ایضا در
 امشب تا ابلق تیز غبار لیل و نهار در دو قیامی خروج انقضای دوران کرم و هست و نیتند خرام فلک ساخت عدم
 آفتابهای زمان تیز روان و انواع عنایات ربانی همچنان و آبش دولت جادوئی زیر ران باد و در نایک شبدیر تنای
 نه سواران میدان محبت و دلا و سمنه آرزوی یکبار این عرصه صدق و صفای نین هر صبح نگار حصول آراسته و بلجام
 حصول پیرامو. مرزا احمد شکر یک سراسر عنایت ساخته آن شهسوار شمعکاه لطف احسان و قافله سالاران
 شاعر و نثران رسانید و شهبان طقه مخلص هر ایا ناز ایدیدان شکر گزاریها گرم جولان گردانید جدا ایسی که
 خاموش کرمی بازار صبار افروخته اند پیش میر کا و هم شایان را رواج بازاری نمائند به جولانی است که
 بزرگاپوش ساحت زمین تنگ است و کمتر جیبش را از سیدن سپهر برین تنگ خوشخو می مست که چشم
 نظار گیان از تماشای سخت بر عوار و ان بزنان رقاص میر نماید و تیر گامی مست که نه گام طی ابعاد گوی سبقت از
 عقول آسمان سیل فلسفیان را باید دست منفع قضا بچو نمودار کرده یا قدرت صانع بهیمن مفهوم عقار از
 آورده موی کروش شک محقره هوشان نارین نگار و اسن زینش غیرت بال ملاد و اسن فروس برین دشت از جد جونا
 رده خدایان باجستان و بینگام رفتن از نقش سم و فعلش چنین بدر و بلال از پی روان نی نی کاش
 عین برین مویان از فرو شوق پاره و بنال رویش نهاده و زمین به تماشای خرامش چندین چشم مناکشاده
 اینسان تند خرامت که مثل اودام * میکند سیر یک گام زدن گرد و جان * رود از شرق سوی غرب
 نیز تیز روی * که بعد می بگردد * بعد از غروب چو بر شد مشرق برسد * بی گمان
 بگذرد و اندر دل نظار گیان * که نکرده است از بجا حرکت یک گام * در نپیش نظر ما هم می بود چنان * بهر نیز
 * سرزین جا کرده به نیز تیزی اگر لفظ و آرد و زبان * فارغ از دال بود یک سحر دال هنوز * و تلفظ نشود
 آرد و نمان * به شهبان تند خرام خانه گره ارسال در وادی تحویر صفش گام فرساید از عین طی شمس
 از آن سافت بسیار قدری از آن طریق نماید که نهار هنوز بر نیاچار عنائش از آن داوی منعطف
 ساخته و بچولان کروش در میدان و عابر و اخته می آید قطع مشکلی شب به چولان
 در میدان و بهر طایع میکند ریخته باوت همچنان * تا محرابان اختیار خلق در دست قضا

باو شد بزیلند اقبالیت در زریان رفیع الیضا در رسیدا مصب و دو سپهره سپران قصا و حد
 له کنگر حرکات سپهر بوقلمون و سرشته کار بار عالم گوناگون با اعتبار اصابع اقدار اینجا نیست همیشه معینان از او آن منزل
 استناک گلگون دولتوار جندی جلوه پیرای زین ابرش شرافت و سر بلندی سر آید نیکو نهاده ان مجسته نسب پیش
 والا نژادان فرخند حسب جبهه نور افشان بختیاری خیمه سببان گویا بر نیکو کاری نسرین شاداب حدیقه فرو به روزی شایسته
 بلند قامت بوستان فتح و فیروز و بیایه صحیفه فصل و کمال دیباچ خساره غرت و اقبال موسس اساس صدق و امان
 بانی مبنای محبت و اتحاد این فریدون چشمان دار اسطوت جلوس سلیمان شکر گلستان کنگر غرور و کبریا چار شمس
 سروری طرازین سنده دلا گویا هری در دانه صدف صفت و صفات شکوفه بهارستان علم و حیا شمع
 زیر مجالس اصحاب بکرم سیاره نورپاش اوج علو عجم شایسته مجاست سلاطین کرام لایق تقریب یک
 عظام غلامه نو بیان بلند و قار سوده منبع القدران والا اقتدار و رفیع چین گلدسته مروت بخت استثنای ضمیران فتون
 گلگون عارض حسن عمل گجانه مدیم البذل مطرح انظار عنایت رب و دوست بدست طالع سعود و مدوح خاص نما
 مقبول انا طالب بقصد اعلی شیخ احمد کیا رفیع افند اعلام در جبهه و طلع اقمار شروته باشند بعد رکض الجبل بحر طویلا
 شوق ملاقات کرمی که پیوسته تشیبه مبنای محبت و یکاکی جلوریزست مشهور و ضمیر رفت خمیر تحلی تنویر گردانیده می آید
 که انور و صبح نور و زرب و نشاط و برک نسرین چمن مسرت و انبساط یعنی صحیفه عطف طراز که سوادش از دود
 مروم وین مشتاقان سراپا از دوا امید بیاخش از صفای خاطر سینه صافان و مفید بود و در جبهه ترین ساعی
 آریبان صبح سعادت لبریز با حسن نور می نمود خیر احوال سعادت اشتغال مظهر آثار عظمت و اجلال و نوید محبت و سلامت
 ذات جمیع الحسنات مخزن البرکات طایفه ایت اقبال و مظهر قبضه طریق حشمت و مظهر طبع نیر خجسته خالی و انظار
 و المعالی اشرف امام سلیمان پادشاه اندک ظل عدالت و انوار آثار عظمت و جلاله و شهر روانگی اسپان
 سرحد و برق خرام که زبان طایفه در وصف آنها نحت سبزی عبارت بلیغ که قدردن و دوبرور می بیند لبس حدان این افشاخ
 چشم زدن می نماید و خامه و زبان و در صده و صیغ صفت بیدان تذرو زقاران نسرین اندام جلوه گر بهای نمایه
 حجاب بعد مسافت از چهره و وصول به نیست شمول بر انداخته از دوجه معانی شریفه و جنات مضامین لطیفه واقع
 خف یک گوشه نهاده و از طره خم در چشم شادان سطور که بهای مقصود و کشاد و دعت ابا و خاطر و دستان
 از و روشا آموش بهارستان نسر دوس برین را درین تماشا تیان غیبت گلستان
 خزان رسیده ساخت و از وصال این نعمت غم مرقه همه نیاز را شک عنایت و اسب العظام

اگر انهمه از موابب جدیدی است بر زمین نهاده طرح توایی بخواه انداخت بهنگام تحریر این عهدینال غم که بر پیاوست وقت
 زبان را نشاء الی با من کنار رقصه در تالار صحر طعنا هم خوان سالاجود و احسان است این وقت و در مطبخ
 از زبان اصحاب بیان جنبه اند شمع چنین شکس نمود که هرگاه فردا مطبخ آسمان نور آفتاب جهان بگرم نماید باید که
 جنس حاضری بی ایامی زنده ربانان بد حضور فیض بخور باعث سفره ازی شامین نیز آن کرد و الا بر کعبه که صحن
 مطبخ را غایت بازار میا خواهم ساخت تغییر حجره که خود را هم بد که ترین نمک چشمان این آستان اقبال با سبیلان
 تصور میکنم تنگ با بگرم بان ساخته پاد جاده انحراف فزان قدر توانان گذشتیم می هر وقت که از آسبایی چهر
 از دیده و مکل کند نیز تب که هر چه در دوز شرب شریف ارزانی فرموده بنوعی مخلص بر داند شمره چهارم
شکست متفرقات بقصد اسماعر ضد اشت
از طرف صاحب عالم سر از اسکند رشکوه بهادر حضور
 با و شاه و ملی تیر فاست را بگویش غلامی شکست کمان ساخته بوف عرض حجاب که پیش فلک
 مس حضرت خدایان ستان خست و دارا در بان غلغلند غلغلند و افاص غلی العالمین بر
 و احسانه میرسد که شفه آیه آسمانی پایه که بصحابت تماشائی گلزار افروشی و خاک اسی غیبی رام
 بر م چاری شرف صد و بر پذیرفته بود باعث در گذشتن که گوشه عنایت غلام از فلک بهم گرم
 بموجب ارشاد واجب الانقب و غلام نیز از صحبت پیشوای نامیده و کلام برارش ذخیره جهان جهان
 شادمانی اندخته دل عقیدت منزل را که از موم عموم و در کار حالت از انهمه صدمه عواصف تیراج چندی
 بهر سبب بوده و مانند یحیی فضل آردی بهشت که از انهمه غم بر شوم داشتی پیدا کند بلا شک و رب شکفتگی
 خاطر نصیب گردیده انهمه از تبارش تفضلات حضور پر نور دام فباله بجال غلام است آنچه از اوصاف نامبرده
 از نظر عجا رب فرم شمر شده بود جایش زیاده از آن دیده شد الحاصل پس دی در نیجا بوده عازم کلک
 اند در خیر است شفا از غلام تفهیم بیان کیفیت احوال و دایمی نواب که روز خیر لالی لار و دایر ابعاد و نحو
 شمع نشانیش پیکس مورد تفضلات حضور پر نور دام اقبال این بر غرض است ان حله و گری که دینی
 شفه نوشته تفویض او نمود اطلاعات معروض داشت زیاده حداد و ابزید را عنایت خاقانی بر مزارع مال
 زمانی رعایای سلطانی سایه کسره و دانی با و خمر بر غره حبس بهیجری ایضا حضرت خدای قدر قدرت خاقان
 سلیمان چشم ام و مکر و سلطانه خصل صمد را الاض هم حصانه که گوشه میبایست زینبان سبیلی ارادت بر زمین

این کلام را در روز دوشنبه ۱۲ شوال ۱۲۸۵ قمری در شهر کابل در محفل جمعی از اعیان و اشراف و علمای کرام و شایسته
 و در روز دوشنبه ۱۲ شوال ۱۲۸۵ قمری در شهر کابل در محفل جمعی از اعیان و اشراف و علمای کرام و شایسته

ازین سپهر اساس بن فلک الافلاک مشتمل و نطاق خلوص بهت اخلاص ابدی بسیار جان بسته بموضع عرض
 حاجیان و پذیرش نثاران میرساند که غلام سابق و غیر خداست بمفصل او مشر و حاالات زاویه نشین کوئی کسری
 در پیش خدا پرست غیبی رام بر م جاری محروم خاکان پایه سر سلطنت مصیر داشته این که بلا حله بندگان
 حضور اشرف اقدس حضرت انواره و خروانه و شرف شده باشد الهی درین خبر و زمان آدمی باین صفات حمید
 و محصال پسندیده که مراد از معبر و کرم و کرم و استغنا باشد که دید و پیش و شب و روز و قصه و حصار و محفل سپهر مشاکل
 بگذرانده و بکافضل است شایسته که منزل حال او بوده است محاسن و جامع بر این روی و یکروزه خلوصی که در
 حضور اشرف و اقدس حضرت انواره دارد و تحریر و تقریر کنایاتش آن بعینه کنایاتش ظفر و دانه است دلیل قوی بر وجود
 غلام است که چون در این عالم عازم میرشرف شدن بخاطرش جا گرفت بی اختیارش اول که سفر سعادت اثر شاه جهان
 بقصد ذکر احیای سالی بهستان فرشته پاسبان حضور اشرف اقدس حضرت انواره برست نزدیک است باقی
 احجار آن سرخترش از عیون و گذر و غلام عقیدت کیش امید و از فضل و کرم که هرگاه شرف یاب حضور اشرف اقدس حضرت
 انواره گردیده وقت نصرت شرفی مثال مغفرت کیفیت حال خود و دیگر صفاتی که در خود را داشته بنام جامع الاوصاف
 اشرف الاشراف ذوالکبر و زار کویش و شهنشاه لار و دیارها در تنگ اند که کیه امیدش از نقد حصول مراد می نماند
 و کامیابی تمام روانه منزل مقصود و زیاده حد ادب رکوس خسروان و الا تبار و سنگ غلبه فلک میر باد
 عرض داشت بجناب حضرت کیهان خدیو و در جواب شتبه که است عنوان که
 مصحابت میر نظام الدین ممنون بخلص آمده بود و تبارج پانزدهم روی شجاعت
 شاهان و بجزی از و جمعه شتبه که است نشان مرحمت عنوان و می توان در اسعدان و اشرف احیان
 با ملت فاخره بازمی لباس نامی غلام مصحوب انفع الفصحا و سنند الشعر است و بجا است بر ابلت و شرف است
 خواص محیط طبع موزون و نظام الدین متخلص بمحبون مشر نزول مینت شمول از زان و دانه بهشت و حاج قلم و الا انکار و جو
 نقلی اکلیل اعتبار گردید از دهم ریاحین کیهان بگفت در کنار آن بهارستان عنایت خاص مشایخ حران و دعوش از شایخ
 نورانی او را به فضل بندگان حضور متبع النور بر و دور و بهر چندی پیشین و صنعت عیان نموده و بندگان حضور اشرف و شرف
 حضرت انواره موجب جلایه غلام شرف بنیادی و خاص و عام است لیکن از آنجا که غلامان جان نثار هم از قدیم بر غفور و عیان
 و بی نعمت از منبر بر و شتبی بوده شایع ناز و در کان بهر که کونه امید کرم می جبیند و خیال تحصیل نقد که ان بهای
 از محمد و جلایه و بی مجلس نقد خود و کمال خبر می شنید تا غلام از بهای امتحان در آید و خدای مکنان خاطر صد و نمان

بنده من و میسر الحسن از قضاوت همان روز نماید این بار غلام از جاده سیمرغ اقبال تحلف در زنده قامت عزت را باین خطبه
 حمله آرایش نداده و در سر خط فرمان قضاوت باین واجب الاذعان نهاده و منشأ این همه سوی او ب سبب تحلف این
 حضور طلب این مینشمن فی رابعه النهار و ما تملک لود را در محله بعد ظهور انار اخیل بی نیار از اظهار است تلوچ اینکلام است و نویغ
 این ابهام که امکان تحت و بیستم قلمه کشایان برقت اقلیم یعنی ابایی کرام و لید و عالمی تمام بندگان حضور شرف و اقدس حضرت نور
 از سیر شمس خضری و علویت خدا و او کاهی نظر بر حال نماید و ماورای دین خسته بر اولان اعنانی و علانی را بخشد آن اخته اند و هیچ کی ازین
 بر قدرت بر شمس می خود هم که استحقاق کشتن خود قلمه فردوس را نگاه حضرت محمد شاه و مرزا بلند اختر مشهور به مرزا چپی
 کوش زنده و در مکان چنچین احوال بعضی بر اولان علانی بعد منوع این سانحه و بعد فردوس منزل عیانست بلکه در زمان است و ابدیت
 در این مدت بنده کان حضور بیع النور چنین اتفاق افتاد که بعضی اخوان علانی را طغرل شمس علی که برفتن معصود و سواد به انیمیه که با جمیع
 آموز تو این مختار این و دمان حالیشان و این گونه بدل و عنایت بحال غلامان بحقیقت نشان و بلندی نظر جهانیان پرور
 عدل و بی سایه بر سر خلق کسب عجب و عجب تصور این چیزها مریخی عیان ارادت کیشاق وادی سوی اوست که غلام جان تبار
 عقیدت شعار قطع نظر از خطای حسروایه بجهت شری هم سر فراری نیافت هر چند در فیانی امید واریه شافت غلام فی
 خود وارضای باطن بخمال حضور بیع بندگان حضور بیع النور معرض حاملان سر ریخلافت مصیر و شسته و بیایا گانه بوقع الطواف
 شاهانه تخم تطویل در زمین عرض داشت کاشته امید و افضل و کرم که مرحوم حلیه و عواطف جز باینده کان حضور بیع النور
 حال غلام با تقاضا نکراید بلکه بجزر خار حرمت زیان از سابق بتموج و آید ایضا حضرت خدا بگوید و خیم
 بر چنین مقام هم مقام خلد امده و سلطان و افاض علی العالمین برده و شاه سر اراوت بر زمین کرباس کرد و
 اساس شود و چه بجهت اخلاص را بسجین بوسا خای سپهر شال نور آگین نموده بوقف عرض مقتبان لمعه طور بیع النور
 حضور شرف و اقدس حضرت انواره سیر ساید که در عرض داشت سابق احوال و دوسمینت آموز و کولک در شان بیج
 سلطنت و شهر یاری و شمشاد بلند قامت جویا بر عظمت نهج داری شهر یار خجسته تبار نور چشم اقبال نشان کامکار مرزا
 جنکیر بهادریال عمره و زاده و در کیفیت ملاقات نواب وزیر لکهاک مین الدوله ناظم الملک مبارز جنگ بهیاد آصف
 و عا و الدوله افضل الملک جان ملی بهادر در سلان جنگ وراثتی راه معروض حاکمان پایه سر ریخلافت مصیر و شسته
 حالا آنچه بازه معروض باید رسانید نیست که تباریخ هفتم شهر حال شده از جلوس هاپون بر دوسه شنبه که بحساب
 مردوز پرور باشد نواب وزیر الماک آصفجاه بهادر وزیر میث لکهنو بخانه نور چشم اقبال نشان مدوح
 رفته بودند و جلسه و نحوه صورت گرفت و بین اختلاط نور چشم اقبال انار طال عمره کتاب توزک نموریه که

کلامی که در این خطبه آمده است از قضاوت همان روز نماید این بار غلام از جاده سیمرغ اقبال تحلف در زنده قامت عزت را باین خطبه حمله آرایش نداده و در سر خط فرمان قضاوت باین واجب الاذعان نهاده و منشأ این همه سوی او ب سبب تحلف این حضور طلب این مینشمن فی رابعه النهار و ما تملک لود را در محله بعد ظهور انار اخیل بی نیار از اظهار است تلوچ اینکلام است و نویغ این ابهام که امکان تحت و بیستم قلمه کشایان برقت اقلیم یعنی ابایی کرام و لید و عالمی تمام بندگان حضور شرف و اقدس حضرت نور از سیر شمس خضری و علویت خدا و او کاهی نظر بر حال نماید و ماورای دین خسته بر اولان اعنانی و علانی را بخشد آن اخته اند و هیچ کی ازین بر قدرت بر شمس می خود هم که استحقاق کشتن خود قلمه فردوس را نگاه حضرت محمد شاه و مرزا بلند اختر مشهور به مرزا چپی کوش زنده و در مکان چنچین احوال بعضی بر اولان علانی بعد منوع این سانحه و بعد فردوس منزل عیانست بلکه در زمان است و ابدیت در این مدت بنده کان حضور بیع النور چنین اتفاق افتاد که بعضی اخوان علانی را طغرل شمس علی که برفتن معصود و سواد به انیمیه که با جمیع آموز تو این مختار این و دمان حالیشان و این گونه بدل و عنایت بحال غلامان بحقیقت نشان و بلندی نظر جهانیان پرور عدل و بی سایه بر سر خلق کسب عجب و عجب تصور این چیزها مریخی عیان ارادت کیشاق وادی سوی اوست که غلام جان تبار عقیدت شعار قطع نظر از خطای حسروایه بجهت شری هم سر فراری نیافت هر چند در فیانی امید واریه شافت غلام فی خود وارضای باطن بخمال حضور بیع بندگان حضور بیع النور معرض حاملان سر ریخلافت مصیر و شسته و بیایا گانه بوقع الطواف شاهانه تخم تطویل در زمین عرض داشت کاشته امید و افضل و کرم که مرحوم حلیه و عواطف جز باینده کان حضور بیع النور حال غلام با تقاضا نکراید بلکه بجزر خار حرمت زیان از سابق بتموج و آید ایضا حضرت خدا بگوید و خیم بر چنین مقام هم مقام خلد امده و سلطان و افاض علی العالمین برده و شاه سر اراوت بر زمین کرباس کرد و اساس شود و چه بجهت اخلاص را بسجین بوسا خای سپهر شال نور آگین نموده بوقف عرض مقتبان لمعه طور بیع النور حضور شرف و اقدس حضرت انواره سیر ساید که در عرض داشت سابق احوال و دوسمینت آموز و کولک در شان بیج سلطنت و شهر یاری و شمشاد بلند قامت جویا بر عظمت نهج داری شهر یار خجسته تبار نور چشم اقبال نشان کامکار مرزا جنکیر بهادریال عمره و زاده و در کیفیت ملاقات نواب وزیر لکهاک مین الدوله ناظم الملک مبارز جنگ بهیاد آصف و عا و الدوله افضل الملک جان ملی بهادر در سلان جنگ وراثتی راه معروض حاکمان پایه سر ریخلافت مصیر و شسته حالا آنچه بازه معروض باید رسانید نیست که تباریخ هفتم شهر حال شده از جلوس هاپون بر دوسه شنبه که بحساب مردوز پرور باشد نواب وزیر الماک آصفجاه بهادر وزیر میث لکهنو بخانه نور چشم اقبال نشان مدوح رفته بودند و جلسه و نحوه صورت گرفت و بین اختلاط نور چشم اقبال انار طال عمره کتاب توزک نموریه که

ایضا غرض شدت یاسین را با این که بگفته است اعتبار ساخته بموقوفه غلام خدیجه بنک امیری شیوین سوخته در خانه
 نبوده و من مستفید این شایم باین که چنانچه خود نفیس بنور حضرت خدیو گویان خلیفه الرحمن خلد الله له و سلطانه میرساند
 از بار محال و اوقات فدای می شود هم غیر شرمیم عنایت قادر متعال و تشریح محبت بندگان استعجاب چهره نشان در دوزخ
 مستعد شاد و آبهای تازه و شکفتگیهای بی اندازد است و سایر اهل حق تواریک دولت ابدیت بر مغارق سکینه روی زمین بگشاید
 از زنده با بعد از این بر برای جهان آفرینی شمع نور شمع عطا فرمای متحاب بارگاه خواقین بجهنم گاه مخفی نماید که این کترین فرزندان
 از بدایت عمر تا این طبع روح شجاعت و نسبت بدگر آن بدعوی فرزندی حضور پر نور از ان تفصیل اندر دوزخ جلوس نیست خوش
 که جهان کهن را جان نوبال بآند زیرا که حال آن که شرفین زندان مغموس مذمیه محبت علیا شد تا هر چه صواب و بدی که بجا آید
 عظیم جهان اقتصاد فرما بدید غیر اشراف و محرم که صور مبارک را سر اسرار عباد و مژده دران جلوه نماید و در حالات قدوس و بیچگونه
 بهمان نیست یقین است که موافق ارشاد واجب الاقلیاد که بحضرت یک صاحب خدایگان از زبان احمی از میان تراوش پذیرفته
 مقدور غلانی زود و در دست خواهد شد فرمان قضا جریان شرف رد و لگی پذیرفته باشد یا پذیرد و زیاده حد و اب ایضا غرض شد
 گسترش زندان چارترکی را او است زیب نار که اخترا ساخته بموقوفه غلام خدیجه بنک امیری تصویر اعتبار بر داختره نبوده و عرض
 شهادت دوزان ریاضین پستان حضور لامع النور حضرت خاقان قدر قدر دار در بیان سلیمان مکان خلد الله له و سلطانه
 و قاضی علی العالمین بزه و احسانه میرساند که از نزل آیه رحمت و وصول دولت ابد مدت و طلوع مهر تابان اقبال
 و رسیدن مسبح شرف بی زوال یعنی در و شفق با یون متضمن مضمون تفصیل مشحون تا کید ملازمان که این شهر ماسر
 برای اقامت حضرت متفنی الرطه و الاندال یعنی کسی امور غلام عقیدت التزام از زوایا میر عالی شان برادر و قهر بان
 نوب گویند جز نزل ستر خارج ناز و بار و بارش بهادر و بناظم الدوله بهادر باعث سر طبعی و جهان و حجب مرتب بر اهل
 و جنون گردید و چون خزان رسیده و دشمن صد میهمان کشین دل از او تنزل در الوف شادابی و صنوف گنگش بخشید
 لویه عبارت قدسی بشمارش به آب زندگی و شیر جان بود که هر دم و هر لحظه روح تازه و تعویض قالب بینندگان می نمود
 حال از دست که کوکب مراد غلام بر آید حصول جلوه گری نماید و شاه تنها از پرده خفا بر آید باین نشاط اگر از پوست بدایم
 رواست دافیر طرب پرین پاره که بجا است زیرا که شام پس مبدل صبح امین غم و برین متغیر نشاط با وید شد بخشنده و افسرد
 او رنگ بخسردان گردون بارگاه دار آئینه سند اقبال بود و غایض الحود و فرامندان مستعد گاه روی زمین از نگین حضرت
 رنگ آسمان گردان و با جمله و جلد و فکر این نعمت و مقابل پادشاه این عنایت غیر از سال بدی محقر آداب تسلیم از خود
 است نشان است ابدت بر هر و خاص سلاطین ربع سکون آباد و هر صد آیه محبت است که صا حه حضرت و الله

رویش باشد بلکه از پسیدن آن خوف احتمال است که پیش از ندادن حد و نعلی عالی بر سر فرزندان مستدام با عرضی میگوید
 بیک صاحب جمیع عرض حضرت والد و مادر هر که خطمه خدا بیکان قبله آمل فرزندان را طلبا میرسد که بپایان
 نه از غلام میبایست تو بجهانت باطنی جناب الاستیول حنیات و اسب پیمناقرین چنان جهان شکست و تعالیست که هر بر هر
 از جمیع عوارض و آلام جسمانی و روحانی مصون و محبت سلامت جناب از نشانی حقیقی مطلوب مامل و تعالی آن سایه جای پای
 به فرقی با غلامان بسط و داد و دیگر انیکه پیش از حال در شجاعت آسود و خود را از کار اقبال آثار میرزا جهانگیر بهادری و ضابط
 قدره و دلگشودن و فتن نواب وزیر المملکت آصفیاه بهادر با جاده و ششم تمام مع صاحبکلان عمادالدوله افضل المملکت بلی بهادر
 ارسلان جنگ برای استقبال تمام راه با احتیاط داخل در شهر شدن مشغول ماندن عرضی معروض شد احوال تازه است که
 بهنضم صفت از جلوس جایون روزی شنبه نواب صوف و صاحبکلان بهادر بخانه نور چشم مدح رفعت بعد صحبت حاصلت
 بعد از ترس بر یک نواب وزیر المملکت آصفیاه بهادر صاحبکلان بهادر و جعفر علیان بهادر و نواب موصوف و دلوند و غیبت به
 کس دیگر از عمر میان نواب و رسید بعد از آن خرم شدند از اهل دریا بهیاست میرسد که نواب وزیر المملکت بهادر و عمادالدوله
 بهادر هر دو از بر خود را کار کار راضی و نشان ایشان هستند بر خود را موصوف خیلی رسا و فهم عالی دارند و سخن شنوایی هستند سخن
 خوب بخت میکنند و در فتح گنج زنده آنچه همان مع دم بران عمل کردند و الا هم آنچه نزدیک شورش و سبب است میگویم و بعد از آن هم خرم
 نفت ایشان هم خوبی میشوند و عمل می آرند گاهی ایشان انجامند و غلام می آیند و گاهی غلام می بیند ایشان میروند و چهره حاصل
 بطور آید و در غرض و آینه هر چه بطور خواب و بیدار و در غرض خواهد و الا جمیع شایسته زیاد و حد و سبب به بلند پایه نوازش پس از
 اقامت قیامت بر سر فرزندان غلامان و با عرض خدمت است مجای خواندن سلیمان مکان حضرت جهان کوی متان بهادر
 خالق کون و مکان ممتاز نوع انسان خلق الله و عاگوی دولت ابدیت دوران عدت بوریا نشین بر بنزل خاکسار
 فقیر تر جم چای بعد از آن هزار و عای بلند شدن لوای اقبال با دشاهی و ساکیه شرفش و غیبت کشور بهر بندهای
 معروض میاید و که داعی عقیدت کشیش از گریاس سپهر ساس با بر گزیده حیرت و حیران شدن بد قطع منازل ملی مراحل چهری اقبال بی مثال
 حضور بر نور دام اقبال در من صحبت عافیت کلینو برید و بنیت غرضه ناصیه سلطنت و شهر یاری و توجیه بهادر و عظمی و مهابداری صاحب
 عالم و عالمیان مرزا اسکندر شکوه بهادر و شرف ملازمت حاصل نموده و شوقی مترجم حضور بر نور دام اقبال از تقویض کرد و دم از
 اشفاق میفرستد زاده و مدح زیاده ازین نجم بسبب که با عقدا و این دعا گوهر که در اخلاق پسندید نظر خود ندارد و احتمال آن میروند که از
 پذیرفتن کان صحبت با برکت جناب مدح است زبان را کجا حد آن و قلم چار دارد که شرح اخلاق ایشان حواله تحریر و تقریر
 نموده آید حق عمل و علا حضور بر نور دام اقبال را بر سر جسم برادران و فرزندان صند بر ارسال بکلا ازین بمن زیاد و سلامت

بجز در حق که همدلش نیکوست برگ شوخش نیز چنین باشد یا ده حد ادب بر سر خود آن محبت اعلیٰ مسنون است که عظیم
 شکره بجام مرزا ابو طاهر نرسین بهارستان سلطنت چایاکی است و در میان جوش و خروش و
 اندری و صفای انجمن عظیم و کامکاری شکوه و دودمان رفعت و آیداد و همین خلعت خوانند این شوکت و جلالت حق تعالی
 فرمایند و این دو لیجه حضرت خاقان سلیمان بکان دارد و این نور چشم کامکار حمید و حمید و فرزند اقبال نشان
 تویم است و اول الله تعالی و وزیر قیام و عهد و عاقبتی در اری سرشته حیات و از تقابل سلسله ترقی و زیارت پوشیده نماید که عمر
 آن فرزند و لبند مطا و دامد و صبای دین مشتاق و چند ساخت اینجا از کلفت علی حکایت متواتر و
 طرف و نرسیدن جواب هیچ کی ازین طریقه و درخواست عفو قصور این گمان که باعث بر عدم
 ارقام جواب خطوط همان قصور و شوم باشد و البته سلم نمون بودند باعث فراموشی که در این جهت که کسی
 چنین اتفاق نمی افتد که جواب خط آن بر خورد و اگر کامکار حواله نسین و تعافل کرده اند و ایضا حتی بر رفعت
 آوردن نواب مست از محل صاحب را و از خود کردن کاران فرزند از جهت دست این حجم کم
 از صحت عزم خوافی نیست بجان اندک جای گفتن چیست این چشم در ده سالگی در عقل
 و شعور بر این محبت و سالیان العالی بود و نه ملا که نامحسوس افلاطون را و در س و امانی هستند
 هر چه بظلم آن که گستاخانه عرض میکنند که آمدن نواب گورنر بها و در ده باره درین ضلع غنیمت داشته
 کسی را از اعتماد روانه باید کرد که درستی کارها کرده بیاید و بانگشی صاحب موصوف و دیگر کار پر و ازا
 ربطی بهم رساند که اینده کار آید زیرا که همگانی حضرت زید و قدرت و نواب مست از محل صاحب
 در کثرت ملاقات و وفور رابط با نگرین بها و دست قره العین من درین روز با نواب گورنر بها در صفت
 خواندن خط کسی ندارند تا جواب و سوال چه رسد و نیز قاعده نیست که وکیل کسی خط کسی را بر دهر
 در هر جا که هست بواسطه صاحب کلان انجام جواب سوال میکنند و خط می فرستند و ما را هر قدر که درستی
 کار خود ضرور بود کرده شد زیاد از آن امر ضرورتی نیست اگر خیال آن نور چشم هم رسیده باشد شرم
 بنویسند تا فایده آن دریافت نموده بران عمل نایم و آنچه مرقوم بود که مشوره بعضی کوتاه اندیشان نا عاقبت بین بود
 خرابی اساس دولت بشود دست نوشته اید و درین سخن چه ممکن است و طلبیدن بر خورد و از اجلاس شکوه طالع عمر
 بدل منظور است لیکن تعجیل درین مقام مناسب نیست بالفعل هیچ نیست که بپای و در پی از همین مبلغ آمد
 آن نور چشم از نواب مست از محل صاحب که تقیر غرض خود را بان بر خورد و از عمد و ما به و یا رسایل باشند

خداوند قدره و ملک الوافیه الیها ملک و در صفا و حماد و الدوله فصل اول کتاب بی بیار و سلطان حبیب نشان معصی طاعتها که با
یاد و فصل نکاح شریفه حقین که بطلالعه در آن من از اخبار از آنکه بیکه ششم ماه عشره از جلوس سمنیت مانوس علی معصی علی
نور چشم و موصوفه و ان فصل سوار شده و فتح کج که بیرون شهر خمیر سمر اوق دولت ایشان شده بود و داخل شدند چون از دور باز
را بدین بودم و دقیقه این خبر رسید بچشم بر دل گذشت چه نوشته اند که بجز و بفریز گنجایش نثار و ستر و من اخبار که
جمع امور عذبه انچه بنیدم در شیرازی و حلوان و شیرازی نذر اقامه ضامن علیه السلام برای باز و فرستاد هم تا احوال را یکی با
نجیل خبر از میوه در یافته برگردند چون بسبب الیه این مقدمه را عرض نمود و نور چشم مدوح چنین ظاهر نمود که دو هفته حضور نور
خلد اندک که مستقیم یکایک بود یکی من بشاه جهان آباد و فصل سیم رسیدند خصوصاً شقه دومی را بجهت یک ساعت هم توقف نکرد
لوح نموده شد تا هم شایان احوال چون بعد مدتی دیده از دیدار نور چشم اقبال نشان لاتی سست داده بود و چون چنانکه باید دیدم
و دقیقه این صورت را یکی اتفاق افتاد و حالت دل کشته شود که بر خداوند علیم جوید است او سبحانه جل شایع عنایت خود را
ار رسیدن بشاه جهان آباد و منزل بمنزل شامل ایشان ظاهر از یاد و خبریت دولت و کامرانی مستدام باد ایضا سیرایه
مجموعه خلافت و جهان بینی بقیس هند سلیمانی جاکه جهان جهانیان و دست و دلها بعد اشتیاق بی پایان مخفی نماید که پیش
احوال در و نور چشم اقبال نشان میرزا جهانگیر با و طال عمره و کیفیت ملاقاتها مفصل نوشته شد حقین که بطلالعه در
باشد و قدره که روز جمعه بیست و نهم ربیع الاول سنه از مجلس دالاست حاجی خانم روانه شاه جهان آباد خواهند شد سماء
مذکوره تمامی احوال در و نور خود را کار کامکار بگنهنود و بیکر حقیقت ملاقاتها آنچه از خیانت شنیده اند مفصل بیان خواهند کرد
آنچه ایشان ظاهر نمایند همه را راست و زبانی انچه انباشتید فهمید خدا شایسته که تا هنگامیکه بر خود را موصوفه انچه انباشتید
بود خاطر را طمینان کلی حاصل بود حال که بعد هجده سال کامل ملاقات شده و دقیقه مفارقت پیش آمد چنانکه گفت که بر دل
چنانکه بر خداوند علیم ظاهر است اگر شما از آن بجز بر سرده آید و قدره باید که سیاه گرد و بیشتر درین مدت قیام بگنهنود و نور خود را
اقبال نثارند و انچه انباشتید فصل بعد در و نور و راحت طایران و دیگر و بار رفتن خود و با عی که فرودگاه ایشان بیاد می آید و بجز
آمدن محبت قلعی بدل راه می باید که از حد بیان بیرون است کاش بیکه گرانمیدیدیم بچشم خباب نفس الهی نور چشم کامکار را در
سایه حیرت حافظ حضرت خدیو گیتی نشان خلد اندک که سلامت و از غل مراد و فرجین گرداناد و محبتی که درین ایام می
ایشان بودند نوشته آید باعث بی آرامی از عبدانی همان محبت است چنانکه گفته اند سحر محبت است که دل را نمیدهد آرام
و در یکسکه اسوکی نخواهد بود از یاد و خبریت دولت و کامرانی مستدام باد ایضا بهر پایه ده مجموعه خلافت و جهان بینی

[illegible]

کفنی انگیزید که بابر در برادران مادینکس و لکهنوعل می آید بقضل و قات گذاری میگوید و هم اخراجات باید دولت این
 در عالم عدم فقر پیشکش همگانی که نه بدست جمیع کارخانها مثل اصل فیلنامه و کاغذ و باد و چرخ و سپاه و شاکر و شمشیر و قاضی
 عورت و خدمت و هر چه ضروری می باشد خود و شایسته و در هر چه چون اندک اینچ جان بود هر چه بفرستد بقض و دوام شد و در یک پیشکش بفرستد
 قرض طلبان از چهار طرف هجوم آورند و باید دولت را حیرت بعد حیرت رود و اگر تمام پیشکش بقرض باینها بدیم خود را چه
 کرد و اگر اینها را طوع و کار و نصف این مبلغ را ضعیف و نیم در نصف دیگر کار و درانی خواهد شد زیرا که بجای خود فصدیم که بجای
 سوای این مبلغ قرض هم کسی نخواهد داد و باید دولت هم تقوی می گرفت چرا که پیشتر در عالم نبودن فقر پیشکش امیدوار می بود
 و او دست میزد حالا که کسی بدید که با یکدیگر می آمدند و خیال از کسی طلب می نمودیم فرض کردیم که بعضی مصارف بیرون کردیم
 اخراجات ضروری را باید کرد که یکی از آنجه است مصارف خدمت محل که قریب پنجاه سیمت نان است و بعضی چیزها که سوای این
 بعضی تنوسلان و امن دولت که باید کرد و خدمت می کردند و می نمودند آنها را چه باید کرد و اگر جواب صف داد و شد و از قوت
 و مرورت بیست و اگر کار در هر چه خبر گیری آنها را داده از نقد دست الحاصل در همان ایام بعضی آنها بایس شد و خود بخود و در خدمت
 و بعضی که قوت حرکت نداشتند اینجا ماندند و از آنها و از آنها سوای خجالت نصیب نشدند و عا و الدوله بهادر شاه این حال را ندید
 هیچگونه از ایشان مخفی نیست هرگاه آن برادر هجران موجب شسته عا و الدوله بهادر بر احوال باید دولت متأسف شده این سکو
 جو افروانه بعمل آورده اند اگر نظر خدای بسیار کثرت مصارف باید دولت و پیشکشهای برادر و شایسته چیزی بر زمین خواهند افرو
 بعید از قوت جعلی نخواهد بود و هر چه میکنند از طرف خود میکنند و نیز دل چندین بخواد که ما را بی تکلفی به جواب این شمه مسخر نمایند
 خدا کو اوست که از دست شدن خطوط آن برادر هجران قلب الطینانی در روح راقونی بهم میرسد که از تحریر برادر فرست
 ایضا برای کورتر بعد از این حریر که اخذ چندین خبر از تحریر برادر نموده می آید که در آنی خبر چندین آفات و گمانی معصفا
 ترین مکانات که اطفال طبایع افروغ انسانی بدست محرم طعنات یزداد که بواره سعادت سرمد و راحت ادبی
 با سود کی تمام جنبش داشتند و امکان فقر تضاده و زیات رزق هر زیات عقل حکم خالق الارض السابوقلاس محبت بگره فلک افرو
 مضاحت از آنچه بود پیشکش شده و پرازد و گردان بهای نوید جانقزای روح پرورد و روحی مخلوقه جوهر و ابر و مرده و دل در
 خوش بخت پرورد که از تصور آن اگر بر که اتفاق افتد هر سنگ قبض در آید هر یک که در زادی از شایسته صورت سامع
 اینجا یکت نغمه نشاط جادوانی آغاز نماید یعنی حکایت فرحت عنوان در قیمة محبت نشان متضمن و اکی این بود و الا نشاء
 شفقت نشان بسیار هجران و راه آینده برای سیر و کار مغرب با سطر و نیزه جبر از صحت و سلامت و شرف
 شد بخطاب جلیل و مرتبه بیل اشرف الاشرف مارگوبین آفت بستینک که مختص و زرا و احاطه امرای و ملک

[illegible]

و نوید دولت اسی هم اهل ربا گوش شناسند آنچه بطور رسیده باظهار فخر الدین احمد خان معرف مرزا احمد حضور خان بدر که پاشای
والا قربت عزیز تر از جان حماد و الدوله افضل الملک جان بلی بیاد در سالان جنگ رزیدنت که بنو محمد بر آید بود و یافت شد
با عسل شگفتگی غنچه طبع طایران عالی گردید از قهر برنده نوار و منعم قدیم کار سازان اود و جهان با و جلدی این احسان با پیلند و
از جند زیاد و از آنچه نیست که است گرداناد و صاحب کلان رزیدنت که در این روز عوحن کشیدن رنج این خدمت بزر
و نحوه رساناد و بشرط فرخت از امور عظیمه اگر تحریر جواب این شقه بخاطر بگذرد و هر آینه موجب مزید مست خاطر
است زیاده مابد دولت را در هر حال مشتاق خود و تقو نمایند ایضا ابرامی کوزر لا ط و ملنقو
بها در بعد از این منبر به خط آیر جان جسم مروت و بدر آسمان فنوت مخفی نماید که بلا نضع و بی شایسته
مخلف نوشته می آید که از ازل دوستی مقدس مابد دولت موقوف بر روز و زمینت آموه و این امیر والا نشان جواد جهان
بهندوستان و این بلند نامی درین محاکم محمد و سه مکه در حلیه دیگر حصه آن عالیقدر معلی ثبت بود زیرا که از پاره رسال
که در که هنوز دل شرف اتفاق افتاد و تدبیر با عمل آمده و تحقق این معاد داشت پس بدلائل ساطعه و بر این قاطعه ثبت
پیوست که این نام نیک خصوصیت آن برادر مهربان داشت تفصیلش اینکه باظهار زیاده بتایج انبای کرم و اسوه
حالی تمام لایق عنایت بیکرانه و نور الطاف شاهانه فخر الدین احمد خان چهار در عرف مرزا جعفر که از وقت حضرت
جنت آشیانی جهانگیر پادشاه زندگان ایشان خدمت آسای مابد دولت نموده و در عصر سطح انظار تربت و محبت
خو افرین کور کانیه تیوریه گذشته اند و بطریق ایمای امارت و ابالت مرتبت و شجاعت و شجاعت اسیر بلند و
خیز تر از جان حماد و الدوله افضل الملک جان بلی بیاد در سالان جنگ رزیدنت که بنو محمد بر آید بود و یافت شد
که آن برادر مهربان سر پا پرتو و احسان بد ریافت نمودن حالات طایران والای مابد دولت خیلی متأسف گشته
از سر کار کفنی بیاد برای مصارف متوسلان این آستان معلین ساخته اند فخر الدین احمد خان بیاد در اینجا
پانجام رسیده حالا مابد دولت میگویم که دین چارده سال چون می و تدبیر باجائی نرسیده اصلاً و قطعاً در قوت
تجدید با کارن نبود که از طرف کفنی بهاد چینی جوی طایران عالی ماسعین خواهد شد و چه با که در بحال یا شمس
به دوش صنوف حرمان و گذشته شسته بودیم و درین اندیشه شب را بر روز می آورده ایم که اکنون چه باید کرد که
از باب مقصود بسته شد امید مند و الله که از مروت طبعی و فتوت جواد برادر مهربان که بیغ خصال حمیده و قلم
صفات پسندیده اند این فرسید طایران این آستان نصیب شد به راجع برای این احسان چه باید کرد اگر
هر موی بدن زبان فصاحت تر جان گردد و خدا شاهد است که از ازل تا ابد هر از م حصه شکر این

احسان او انقدر اندک است که بجای شانه عرض این نگونی و دجله دی این غیر کثیران برادر هر بان ابر که با فوق آن تصور
 نباشد رسانا و اصل بعضی گفتگو که تحریر آن باعث تطویل بود و حاله سامعه صاحب گلان بهادر که بدل و جان و دلخواه
 مایه دولت و مظهر خدمت کفنی بهادر دیده اند که از دوی تحریر صاحب مدوح نهی شینان برادر و الاغربت عالم نشان
 خواهد شد زیاده مایه دولت را در جمیع احسان شتاق و مشغول ذکر محامد و تصور باید نمود و شش
 میگویند **میکشید** امارت و ایالت مرتب شست و شوکت منزلت طراز قیامی و شش روز افزون و نقش
 نگین تدبیرات حکمت مقرون با قوت ابدار معدن و الا شانی و نهال پر سیوه بوستان عالیخانذانی حلال غواض سیاه
 عدن و گشتاف و قافیه هر فن مضاده اصططلاب انین عقل و قدرت و مقصد العیش معرکه فهم و گیس است امیر عالیشان
 بلند مکان عزیز تر از جهان بر احم شاهانه و الطاف جاد وانه مترصد باشند بعد ازین غلام هر ما که با بهار را گری از د و دلخواه
 بدیافت رسیده که جو اندر اندک کار خلق خدای آید آفرین مردان همیشه چنین کرده اند مایه دولت را مایه جمعی با شما
 بهر سینه است تا دوی که این کیفیت معلوم نبود رسم اصدار شقه بعل سباق بود حالا که معرفت کلی پیدا شد اکثر شقه
 خواهر پیدا اگر گاه گاهی در نوشتن جواب ششمن صحت خود مضائقه ندانید هر انیه موجب سر و حضور است زیاده
 مایه دولت را بر سر عنایات و تفصیلات بیش از پیش بداند سر نامه جدا امارت و ایالت مرتب شست و شوکت
 منزلت طراز قیامی و شش روز افزون نقش نگین تدبیرات حکمت مقرون با قوت ابدار معدن و الا شانی و نهال
 پر سیوه بوستان عالیخانذانی امیر عالیشان بلند مکان عزیز تر از جهان میگویند بهادر ششمن بهادر
 امارت و ایالت مرتب شست و شوکت منزلت عند لب شاخسار فصاحت و طوطی شکستان باغت شمع افزون
 شبستان روشن بیانی و فیهامه پیری چراغ محفل نکهه وانی و اینه آراسی جان سامعان بجلا و کفارشیرین و
 رنگ بر روکشنده تصویر پانات بوقلم نزاکت کلمات رنگین لایق هم نشینی سلاطین ارسطو فطرت و منرا دار
 سرکوشی خواقین اطلالون طبعیت بر سر هم مقالات فصیحای فنرنگ و بهو خواهد بی روی و رنگ مفتاح کجینه معانی
 مشارکت در طبع معلّم مانی بجایات روز افزون و تفصیلات اندک من مترقب باشند بعد ازین واضح باد که در
 شقه اسمی امیر عالیشان برادر هر بان نواب گورنر جنرال لار د و مئو بهادر در سست لازم که ان
 و الا مرتب بمطلب آن در سینه اگر مناسب باشد برای جواب آن محرک از برادر هر بان مدوح
 شوند و خود هم چون از خوابان روزگار ندیده دولت را محضی با فخره یکسانست اگر به تحریر و دسه سطریش شغل بر
 صحت خود اوقات را خوش سازند بعد از اخلاق نیست هرگز خیال و یک را بدل راه نباید و او که مقدر بهج صورت

و نه که در الحاق شد و البته که گمان مباد دولت مختصر معین شد و آنچه می بایست زد و در برابر دستگیر عمل در فیه بین کم و بیش
 بر خیزد است احسان بحسن همیشه با گردن اهل انصاف پیدایش چون تنگی اوقات مباد دولت و حکامات زردیا و قریب دیگر
 مصارف ضروری از آن امیر عالی شان چگونه پوشید و مگر بجمع عالی رسید که بیجا حق خودت سفت نشود نه
 نوشته نمی آید که مگر نگارش این احوال برای شما که خود زیاده از آن میدانید که بنویسم تحصیل حاصلست بقایان حکمت
 چه قانون پس کاش خود را به درک که مطلوبست بدید مثل با چمنست که بزبان بندی آشفین باشد مثل لا و دردی که آید
 لا و دردی که آید ساکنه دینی مع این کار را تولید و مردان چنین گفتند ما الخ مختصر برین نقطه اسمی برادر هر بان امیر عالی شان
 نواب کو در زجر لایق و مقننوها و در او و دریم مسوده آن برای ملاحظه میرسد که وزیرانی که مرکز خاطر باشد از آن
 بشمار نمایند تا صاف نموده و از آن و الا مرتب عالی شان فرستاده شود که در حق خود را نه نمایند و هر چه صاحب
 در خط خود بنویسند زبک هر چه خواهد شد از دست آن عزیز تر از زبان خواهد شد زیاده مباد دولت را در جمیع احوال
 و با جمیع خود آید منطقه برستی **سرسلطان صاحب زر زنگنه**
 نایت و ایالت مرتب حشمت و شوکت منزلت پیشتر و در هر دان وادی خود استی و بهترین تصویر مرغی هستی آید
 بسیارستان خیر و سعادت بخند بستان توفیق و رشادت گلگون طرا چه محمد و ارجب زدی سرین زیر آستین بخت بر
 صاحب سر پرده لبرائی محرم سر ارشاد چکاتی امیر حق شناس رتبه دان و دان در وافر انواع انسان رفیع القاب
 منبع امکان و دولتخواه عزیزان معنایات شاهانه و عواطف بیکرانه مترقب باشند بقده مخفی نکرده و دیو لا از مضمون بخت
 فریفته سعادت عظمی و واسطه دولت کبریا یعنی فرمان دواب الا و احان و می ترجمان حضور بر نور اشرف اقدس ارفع اعلو
 بنموده شرفه فیین بهر خاص حضرت جهان پناه که درون بارگاه قدر و استکام و اند اند ملکه و سلطان و آفاق
 عمل الماسین برده و آسایه که چون آفتاب جهان افروز از افق شرف و برین بر صاحب ید شتاق تالار
 شدن بود چنین شرح نمود که کشیدن اگر بدستی امور مباد دولت از جناب حاکمان سر میر خلافت مصر بد رشت
 حصول در آمدن جنایات مدیریت شایسته و بیس اصناف افکار پاسته ان والا است ببت گردید چ
 آن برگزین نفس آفاق و نه شایانی چمنستان امیر اف و زنده نگه اری عباد الله و سلاطین کشور
 نتایج خواص فرماز که پرورش فرزندان آدم علیه السلام و است پشیر پستان و ادیه فرخنت ایشا نیست بدل
 میگویند و خلعت بلند نامی و وصول بدرجات عالی که
 برتبه دان و درجه اندیشه خاطر جان مباد دولت این درجه بر پایه گفتگی و خنیه خرمی از درخت که

لکن چنانچه با وجودی خدا که در این نوزده صده از خصایص حضرت ان کلمه می تواند شایسته است که حال انبال از رزق
 بندگان سرور است ^{است} اما که از مدت و آرزو مثال در تفرس حسنه ارشاد و تحقیق ^{در تفرس حسنه} می نماید و بموجب حکم میا سبک کرد و محمد شد و البته که
 انسانی این سخن می تواند باشد ^{که} که بعضی آن طبع خود را از ملک ^{از ملک} افکار برآید و بکار خود مقصود رونق بخشد و خدا را
 به بامیر عالی شان برآورد و بران نواب گویند و بران بهادر در نوشته باشند و بعد از این چه خواهید نوشت آفرین صد افرین ^{صد افرین} چه خواهد
 فی الارض خیر است این کار را نواید و در آن چنین گفته اند بعد از که کشایش بنیعه موقوف بر ناخن سحر شاست حال از رزق مرده
 مابد دولت جویند و رنگ روینا باید داشت که بزرگان گفته اند که ای زفر صفت بخیر در هر چه پاشی زود باش نه زیاد و مابد دولت
 را به دست خدای خود یا خود و اندک مکر آنکه عرض داشت برای حضور لامع النور هم ملفوف این شقه است که این جواب حاصل
 نموده و در حق خود ارسال نمایند فقط شقه برای سلی صاحب امارت و ایالت مرتب حشمت و شوکت است
 موجب ارم عمر و دولت عدم الرمال و باعث نظام اساطین ارباب اتصال مزار ابدان شایان پری چه معلوم عرب و عجم شایان
 نوع و جان رنگین جلوه فنون ادبیه و که حسن خردی کائنات روح نواز و شیفه ادا می نماید و کلمات دل ناز غیر دراز شمع روشن
 لن شومان محلات و مشتری جواهر کرانی منقولات شناسن خط پیشانی عباد الله بقوت باضو خل کامل و جمیع
 تقدیرات نی آدمی طبع حاصل امیر عالی شان بلند مکان عزیز تر از زبان اجناسا حسنه و نه و تقدیرات بکرانه
 غیرت امل و رشک افکار باشند بعد از این برای حق کشای آن اعظم او کسای زبان و سر آمد فصیح بیانان طلیق ^{طلیق} انسان
 نطقی آلا و نیزه و مقال نه و بخت آمیزش و اجسای معانی مرده با افکاس عیسوی است و اگر با نیست مخفی نماند که از رزق
 که برای سیر و سکار طی منازل و قطع مراحل بعمل آورده اید جوق جوق انشا بطنی حضور لامع النور دخول و دخول عنایت
 ولی مابد دولت برای حفاظت ان دلا مرتب علی سلیل التوالی رواست یقین است که آنجا هم صیادانند و نه آن امیر عزیز تر از زبان
 چه برین کردن و ام بهر نظام مقدمات سرکار دولتمدار بقصد شایسته گنای مقصودی خواهد کرد و بحق جل و ملا که از رزق
 در و مینست آموخان و دولخواه بی رمانقوش و عه خاطر ملکوت ناظر همین است که زود تر از رزق و شاهد ریا حال مطالب
 عطشی و کسب باقیه اولان آری ^{آری} بقیه خفا از عارض دل افریز بر خواهد داشت هر چند از هجوم افکار و کثرت
 سکار طبع جابون پسو که کنار انواع طلال و انجای کلای می باشد لیکن المی که از دوری نهجوری ان امارت و ایالت
 نشان از ادوات عنوان پیرامون دل است ^{است} از این منزه است نه طرف تقریر تحمل آن می تواند شد و بهجت تحریر از
 ضمانت کجاست آن بر می آید آندریز که امرای است و بعد از این پس ایمنی حواله بفهم سلیم و ذوق مستقیم
 این طبع ^{این طبع} بلغیای دوران فرموده شد باید که در آپیت ضمیمه ریضا نویر معفا تخمیر صورت این دحو را

[illegible]

انحال نمایند زیاده مابدولت را در جمیع احیان بر سر تفصیلات و مصروف ذکر جمیل خود داشته ششقه برای سیلی صاحب
 یک ششقه پیش ازین در جواب عرض داشت آن امیر عالی شان عزیز تر از جان توسط خط خلدوله بدولت ملک گنجان پارس و سایر بلاد
 بهر حکمت لازم و در حق پذیرفته یقین که رسیدن باشد احمد که این سفر فرحت اثر بخوبی تمام شد هر چند گرمی آفتاب سخنان و درین
 بلکه سنگ در کوته نگذرد لیکن سیر ملا و قری و آب و آن در سیاحتات و صبح روزانه و وقت شب تماشای فرش هفت
 خصوصاً بکنار دریا بهر باعث گفتگویی خاطر تازگی دل شده باشد این تماشای و فی سبب بهایان و الا مرتب عالیشان مبارک باشد
 از طرف آن و الا مرتب عزیز تر از جان خاطر ملکوت خاطر طاعت کلی و ملا و یکس برای استیصال دل مکر نکاشته فلم
 تفصل برقم سگرو که درین مدت مسافت نیم احوال ملازمان عالی مابدولت خاضل نبوده چیزی بطور خود برادر مهربان
 عالیشان نواب گورنر جنرال لار و متو بهادر سلمه الله تعالی نوشته باشد از کرم کار ساز حقیقی عبیدیت که نهال حسن
 شمار و زی بر و مندر مقصود شود زیاده مابدولت را در جمیع احیان بر سر عنایت و مصروف یاد خود داشته ششقه برای
 سیلی صاحب اگر چه سیر لطیف هر دل عزیزان ملرت و ایالت تربت که مصروف است کاوه بزرگ امیری حکمت باله انظر
 اراوت ازلی عظیم المثل و النظیر کشیده مقوش ورق خاطر ملکوت نظر است لیکن عجب و طاهری با وجود قلیت ملاقات در
 بسبب وقوع بعد مسافت باعث تفریح باطن صفوت مباحث گردیده حق سبحانه تعالی تادیت ملک و انجم اصول
 از آلام بدنی و آفتاب روحانی داشته و در سرخ اوقات مابدولت را ملاقات آن امیر عزیز تر از جان مسرور و متوج گرداند تازان
 در و در جنگی آمد و خود بکنار خاطر ملازمان الاله متعلق باید دانست اگر چنین فرصت نباشد رنج تحریر یک اصناف خود و مندر بدو
 بدو سطر مضمن احوال خیر اشتهال خود بجهت افزایی طبع مایون باید بود زیاده بخیر انیکه مابدولت را مصروف ذکر جمیل خود داشته
 چه نوشته ششقه برای سیلی صاحب نشین نماند که بکم آنکه همت مردان چو دراید بکار برگ گل ناز بر ویدر خارا آخر
 نهال سسی آن و الا مرتب عزیز تر از جان خود او تفصیلش انیکه بری روز نهم الدین احمد خان پسر در بعینه معده
 این شعره سحر نوید رسان محمدی ز راز حبیب در رسید چو سعادت کث و پیشانی اول روز آمده و پنج موقوف
 ساعده ایشان بوده حواله ششقه بریز بنگ از دل ربا ساختند خدای عوض این نکوتی غیر ازین چه باید
 که بخشند مراد و احباده پخته شده شاه مطلوب را هم آغوش اراوت آن و الا مرتب عالیشان دارا و اگر
 از طرف سرکار است لیکن سرکار را با هم سرور کار بود و اینهمه از سرکاری سعی بلخ آن امیر عزیز تر از جان پیرایه ظهور
 پوشیده مردان بی بر کار که میگردد تا با انجام میرسد دست از سسی بر نمیدارند خبر کم الله فی الدارین خیر الحفقه
 ششقه برای امیر و الا ایشان بلند مکان برادر و بران نواب گورنر جنرال متو میا و در مرسل استند ستو میا حق

بدان باید ساخت زیاده مابدولت را در اوقات خاص پس رعایت مصرف و کمیل نمودن
 برای بلی صاحب من بعد پوشین مانند که آنچه برای مابدولت شوق است و خواهد بود
 اشعار شاعری جمیده آن امیر و الا مرتب تصویر مقرریم و این تصویر تصور است بکلیه تصویر مع الکلی است و خبر
 آمدنی مالدارین پس اگر کسی باندید که مل متعلق موقوف رای زمین آن حکیم عالم مقام بود اگر چه در بعضی
 شیرازی و فاسیک و عجیب که مقابل این غزل خودش که مطلعش اینست ای قبا بی پادشاهی راست مبر بالائی تو
 تاج شاهی را فروغ از گوهر والای تو بغزل دیگر در مدح آن والا مرتب گفته این بیت را مطلع می ساخت یعنی در نشان
 گوشت دانی از بجای تو کارهای سلطنت را انتظام از رایتی با سجدایزی این احسان هر چه نوشته شود گوشت
 اکنون که این مهم ضروری یعنی اوست که پایانی نداری تعلیلی اقتصاد نموده خارج شدیم مگویم که حالات مابدولت از
 بیگانه نخی نیست که همیشه در عالم توکل و خانه نشینی مصارف مازایده ازین بوده است با آنکه رقای موقوفه زمین در و بر بار
 قناعت بنان خشک داشتند آن امیر و الا مرتب بجای خود انصاف نمایند که خانه زادان بابین امید که هرگاه بخشی
 برای فلانی تعیین خواهد شد فلانی این نهجا که سیکسیر صوت نخل خواهد گرفت بیدگیها کرده اند حالا اگر آنها را جواب میایدیم حرف
 است از وضعی که در کار میشود و اگر کار داریم در جلدی بیدگی شان چه ملوک در زیرم اگر همان منصب دل کار داریم کی میماند و با فقر
 اگر مروت عنان شان بگیرد که جای دیگر نروند باز هم با بقوه نداریم زیرا که پیشتر در عالم عدم تعیین وجه معاش با مید مکرور
 بقرض وام کار رواتی میشد حالا فرض هم بدست آمدن خیلی مشکل است بلکه از چار طرف قرض طلبان برای تحصیل در خود
 پورش خواهند آورد در مصیبت که نخواهد داشتی دشواری نماید نگاه داشتن دیگری معلوم عرض آنچه تعیین شدن
 مابدولت قبولت زیرا که در عدم اقبال آن ملال خاطر آن والا مرتب و تکرار طبع برادر همسان
 مدد و متصور است لیکن هیچ صورت اوقات گذاری بنظر نمی آید سوای اصطبل فیصل خانه و باور
 پیادهای سپاه و شاگرد پیش و مصارف دیگر که پیش می آید چپاه و پنج و حسابات در مجلس هستند
 نفی ز تر از جان غور نمایند که ازین مصارف ضروری که اتم پذیر است که کم کردن اید چون از اول
 مصداق این بیت است سپردم تو بای خویش را ما تو دانی حساب کم پیش را اما ان والا مرتب
 هر چه کرده اید شما کرده اید باندید که یک می شود که سوا مصارف ضروری که این پیشکش بآن نیست
 در عالم خانه نشینی بنا بر حفظ آبرو و هیچ همان هزار بار و بقیه قرض گرفته مصرف آورده ایم اگر سود آن حساب کرده شود
 ببت بجای میرسد که مدد السرا و اگر در آن متصور نشود لیکن حاصل اکتفا می در زیر هم باز بر اوف است

حاضران تا امر و دم نیزند خالایین است که جوق جوق هجوم متقاضی خواهند شد و برین فکر شبها خواب نمیدرد که با آنها چه گفتنیست
 این قدر اطلاق آن بخش گذار نموده شد لازم که آن والا مرتب این احوال را در جمعی خود برادر و مهربان مقدم الکدر بنویسند
 و شقه باید و دست شجر آن مناسب بود و نیز این قرضها همه در عالم خانه نشینی اتفاق افتاده اگر چیزی از اول تعیین می
 اصلا مقروض نمیشد هم بهر حال شمار از اماند دولت غیر از در سرفایده نیست چه طرف بلند و حلم خدا داد و داریه سیکویم که
 جابجایه نقد را کرده این فکر زیادت هم بدیده خود بگیرد و دیگری از کجا باین صفات حمیده هم خواهد رسید زیاده مابد دولت را
 جذب الدیان و بر سر عنایت داند شقه برای سیدین صاحب شیشه شایه جهان آباد امارت و دیا
 مرتب شمت و شوکت منزلت پیشرو در هر آن داد و خدای پستی بهترین تصویر متوج هستی آبیاریارشان خیر و سعادت و
 تجلید پستان توفیق و شاد و تگلکو نظر از هر چه مجد و از جندی نسرین زیر آستین بخت و سر بلندی حاجب بر سره کمر با
 محرم اسرار شاه مجید کیانی امیر حق شناس رتبه دان در مان در وافر و انسان رفیع القدر منبع الکمان و دو تخواه عزیز تر از جاب
 عنایات شایانه و عواطف یکباره مترقب باشند بعد ازین مضمی نماند که پیش ازین عرض داشتی بجناب حاکمان پایه سر بر
 متضمن حالات اینجا موقوف شقه اسمی آن والا مرتب عزیز تر از جان روانه گردیده یقین که بجز دور و شقه و دریافت مضمون
 بملاحظه بندگان حضور لامع النور مشرف شده باشد و توقف که در نزول فرمان وحی توانان در جواب آن واقع شده
 خالاب نیست که از سبب یکباره تازه که بر سر بارش نماند بود اتفاق افتاده باشد یا بر وفق مصلحت خواهد بود لیکن مقام جبر
 آنیکه آن والا مرتب عزیز تر از جان هم در ارسال جواب نامل نمودند چون از عرض اول که باید دولت نرسناوه اند
 کمال خلوص و فطرا رادت تراوش مینمود و حالاهم منسب خاطر اقدس نیست که آن والا مرتب بغیر شقه ارسال عرض
 خود مناسب بندیدند و یا درین اراده که شقه مزین بکبر بندگان اشرف اعلی حاصل نموده و عرضی خود ارسال نمایند از
 تحریر جواب برای چند روز دست برداشتنند محقق آنکه عرض داشت دیگر طوفان این شقه است از نظر اشرف انور گذرانید
 جواب سابق و حال یکجا ارسال باید داشت تا اینجا گفتگوی شقه و عرضی بود و اندیم بر بانی الضمیر خود نیست که از روی شقه
 حضور بنور مکرر دریافت رسید و نیز بارش و حضور و اندیم که ملاحظه معلوم شده که شغبات حضرت خدیو کیهان برای درستی
 مقدمات بند دولت نزد برادر و مهربان امیر عالی شان خواب گور زجر بل بهاد و شرف صدور پذیرفته است و آن والا بر هم موافق
 در این مطلع هر چه می بایست درین ماده برادر و مهربان مدوح نوشتند و در دوام گفتگوی مختلف شهرت دارد و
 بر آنکه در چندین صحت برای مصافق مرشد زاده از کار کلمی بهاد و شرف شده و بعضی چنین میکنند که مبلغ یکسایه بابت پیشکش با موار
 خلاصی مابد دولت اگر نگردد و اندیشه است مابد دولت با جعت این معنی با حیران کار خود می چرا که از سده شقه حضرت جهان شاه

در این کتاب که در این شهر است هرگز نوشته نشده که چنانچه کلام آنکه مضمون را حرف بحرف و در این
 محل که در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است
 خواهد بود که از این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است
 پس اندون آن حالا در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است
 میلی صاحب که در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است
 باید بداند که در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است
 شکر است زیرا که در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است در این شهر است
 نیست لیکن اینقدر است که از آنانی این را بخیر خود آورده اند حالا در این شهر است در این شهر است در این شهر است
 خود را نمی فهمد چار ساست که زن و شوهر روی هم دیگر را ندیده اند آنچه نوشته است که خوشدامن او مرزا آقا جان نامی است
 خود قرار داده اند که دختر خود احمدی بیکم را که زن رضا حسین خان باشد بیکم بداد پس سر اسرار غلط و پستان محض است آنچه
 احوال مرزا آقا جان چنین میشود نیست که مسلمانان قسم بدهند و بخورند و سواهی صوم و صلوات و در دو وظایف و صلوات
 کتاب فقه و اصول فقهی دیگر نداده و بالفعل با داده زیارت از کهنه و راه کهنه شده است بهر و بیاراس قامت دارد بعد چندی
 بیشتر خواهد رفت و احمدی که مادرش حسین بیکم بود و از زنان عقیقه و حسین اندا نهانی و رای ناز و زده و از هیچ چیز اطلاع ندارند
 حسینی بیکم هرگز از راضی برین امور نبود که خوش خود را که زوجه رضا حسین خان است همراه بر و لیکن این بیچاره از ترس شوهر
 که بسا و اول اینها تنها یافته باز بر سر پیرایش باید رفت و رافت مادر اختیار کرده بود و هر کس از بیچاره گرفته و فیض آبا و اجداد را شنیده
 راضی برین نبود که تا کج نمودن مادر و فیض آبا و اجداد بعد بگفتن برگرد و بگفتن بکار از اوده خود مرخص شده یک منزل باین
 کوچ کرده آمدن بود و راضی راه چون شنید که بهلها را در راه میکشند باز بعضی آبا و اجداد را در محبت نمود و حال است نظر رفتن
 مادر شوهر است و فی که او میرود این بگفتن می آید در صورت شوهر کردن که کجایش دارد و سواهی بد کمانی این خرد
 عزیز و دیگر باید گفت خدا میداند که نهاده لوحی این عسر و نوبت با بیچاره رسیده باید دولت را پاس هر مست او زیاده
 از زوجه است لیکن چون آنها بیکت و محضند و میکشند که اگر کسی حاجتی آذ شده میانه ما و او تصفیه خواهد کرد و خود
 بر سر ملاک خواهد بستم که در اینجهت نظر بخواند این قدر رسمی عمل می آید و چنانچه نوشته است که در دو بان خدا
 نیست آن قدران بر سر دارند اینهم روبرو نیست ظاهر است که از گشت تا کنار است و از طرف تا ملک
 میشود ساحل دریای شود زمین عدالت و عین علمای هستند حلف خواران فی الواقع این عمل میکنند مهر علمای

میشود امری است که در این میان ندارد و اگر کسی در این میان گزیند و بخواهد این حرکت را در دست گیرد و بخواهد
بر یک سو و در تمام شهر گردیده است و در هر شهری ششاد کرده که کسی که بخواهد این حرکت را در دست گیرد و بخواهد
در میان اینها باشد این نیز از این است چرا که یکیش میرزا حسینعلی میرزا صاحب قتل و یکیش خود و سوا ای این قتل و سوا
را چنانکه در میان در ششاد نموده است و الا خطبه باید نمود و الا عرضی باید داشت که آن امر میرزا ششاد بنوایطه و اب علی
بوسید که آنها را رسوا کرده و سپاسیان را برای قتل خطبه همراه داده و بگوید و او را نماند و بگوید که این قتل و سوا
ن مارت و ایالت مرتب بلا خطه در آورند و در میان حق و باطل خود صرف شود و اگر کسی در میان حق و باطل و ازین جهت
الامی باطل را در یافته این مقدار الفصا و دیند فتن و رضا حسینعلی با پیوستن با پیوستن نوعی مناسب نیست و بلکه
باین ناقص العقل میباشد و این مقدار فتن و دیند فتن و رضا حسینعلی با پیوستن با پیوستن نوعی مناسب نیست و بلکه
و الا مرتب با پیوستن خاطر آنها را همینجا بطلبند یا از اینجا سوا ای سپاسیان خود در آورند و بگویند که این اجازت ششاد باطل
چنانکه آنها را در دست خواهند کرد پس ششاد بزرگای طرفیانی میباشد که باین چنین فتن و دیند فتن و رضا حسینعلی با پیوستن با پیوستن نوعی مناسب نیست و بلکه
را همراه کرده و باین طرف رونده سازند و بخواهند فتن و دیند فتن و رضا حسینعلی با پیوستن با پیوستن نوعی مناسب نیست و بلکه
فترت یکیش و سوا کار اگر شخصی فتن و دیند فتن و رضا حسینعلی با پیوستن با پیوستن نوعی مناسب نیست و بلکه
میشد هرگز این قرابت صورت نمیگرفت لیکن عالم الغیبات خدا است حال صورت بستن این قرابت نیست که جایگاه یکیش و سوا
میر فیض علی که بگوید فیض علی نام دارد و بیشتر که خدا شده بود و این هر دو زن نیز از قرابای خسرشان بوده اند و از باعث قرابت
گاه گاهی بطریق دعوت یا بدین زوجه بگوید فیض علی که دختر خانم از احمدی یکیش است می آید چون عزم زیارت داشتند و دختر ششاد
قابل از دو دین شده بود و برای خارج البالی خود این طفل را ابله دیده و برنجی برای خطبه دختر قرار داده و چند روز برین گذشته پیغام
موفق رسم آیدین هند که باطل و بوق و اما در اینجا عروس میرزا داند چون حال طرفین از اول معلوم نبود و قرابت معلوم اند
حالا که ششاد پس آن طوق کل که گردید و یاد داشت را با پیوستن خاطر خانه از خود و امانت احمدی یکیش و شوهرش رضا حسینعلی هر دو
سر کوثر خاطر ملکوت ناظر نیست ششاد برای سبلی صاحب چند روز پیش ازین بچهره و بر وی میرزا کبر علیخان وکیل
یاد داشت از زبان بلاغت میان آن امارت و ایالت مرتب از فقر و محبت و یکیشی ترا دیده بود و مفصل همین ششاد گردید
در بیداری اینهمه خوبها که در وقت حدیج عبدال آن گانه روزگار و محبت غیر ازین چه مید گفت که بگویند مسته میرزا و در وقت
بچکل طفل ازاده آن لامرت با چهره است و شاکا قلم و سوا بدو نیست معبدان و شادان گیشان و سوا آن بچهره و در وقت
و بچهره و در تمام شهر گردیده است و در هر شهری ششاد کرده که کسی که بخواهد این حرکت را در دست گیرد و بخواهد

مال ایشان را بکنند و اگر چه تمام عظیم است و چون در این احوال اندر عز و زوار و انانیت بسیار فرموده و در حدیثی که در این باب است
نشدند و هر یک درین خطا که سناه حسنی بگویم و در حسن اعمدی بگویم که از حدیثی بار باره زیارت کردی و علی و دیگر استنهای کرم و
آن را علیه ایشان بعضی آلوده کرده و در آن خطاهاشان بنشیند و بگوید که در زیارت علی بیگیت کیل جناب عالی را با نوا و طهارت
بیاورد و بگوید که صاحب کلان بیاورد و در این چنین چنین فرموده اند که در عرضی خود بنواب ناظر بهادر بنشیند که کسی بگوید اعمدی بگوید
که بعد از زیارت بعضی آلوده اند و وقت نشیندن در آنجا سینه اش را شوی اعمدی بگوید که در آنجا محافظت نشان باید کرد
نشود که پیش از رسیدن شش را که کرم کرده و در خوب ناظر بهادر بنشیند و زیارت نمودن صفویان اعمدی بگوید که در آنجا
باید دانه با نشان است لیکن با در کرم صفی میر صفد علی بنواب بصوف گفتند که این زمان از زمان حضرت و شرف اند
پاس حرمت نشان جفا و در محبت هم و اینست نشانیدن پیاده با سر و در از نشان ضرورت است انهایی بر و اگاهی آنجناب
قدم از خانه بیرون نروند که از نشان تا بنسرتل محمود میرسد اگر حاجاتی بیرون از آنجا نشان و در جده است نواب بوصوف فرمود
برضا بقیه من بعد برادر صاحب کرم فرمود و بعل حدالت مزین بهر علل او دیگر کاخدا بهر و گویا اغره از قسم طلاق و غیر
ایش با و گرفته نزد نواب ناظر بهادر در رفته عرض نمودند که از مدت چهار سال میان صفی حسین و در و با و طلاق اتفاق
افتاده نیست بعل حدالت و دیگر کاخدا بهر و گویا آنجناب بوصوف این را شنیده و فرمودند که این کاخدا بهر
جعلی است اصلی ندارد و زنی خجج کرده کار براری خود کرده باشند میر صفد علی این حرف را شنیده و عرض کردند که آنچه
ارشاد شد درست است لیکن کبار را ملاحظه کاخدا ضرر بود و نواب بوصوف کاخدا را گرفته و ملاحظه نموده گفتند
که جعلی نیست لیکن با اجمال آن نیست که بی حکم صاحب کلان با و در اینبار از خصیت بکنیم با را با حق باطل نشان کار نیست
ماتابع فرمان صاحب کلان بهادریم نوعی که حالا حکم شده است جعل می آریم و هر چه بعد ازین حکم خواهد شد جعل خواهد بود
در صورت صلاح نیک همین است که شافعی این کاخدا را نویسانیده بهر قاضی اینجا بیاورید که نزد ملازمان حدت و الا جفا
رفانه سازیم تا هر چه بعد ازین بفرمایند جعل آریم میر صفد علی موافق فرموده و ناظر بهادر و اجازت مافصل کاخدا می نذر
بی کم پیش بهر قاضی فیض آباد و نواب بوصوف رسانیدند و ایشان بگفتند و آنکه در دنا اینجا صفی حسن خطا حسنی بگوید
که از فیض آباد آمده اند از اینجا میگویم که مابد و دولت و در ویش از کوچ اینجا را این احوال مافصل در رفته با آن امرت نوشته
بودیم وقتی که اجازت از طرف آن امیر عالی شان رسیدند و وقت زدانه اگر دریم و در ویش که شافعی فرستاده بودیم جعل
حدالت و دیگر کاخدا بهر پیش میرد که علیجان و کبیل حضور بر نور بود که آن امرت و ایالت مرشد مطالعه در آند مارا
بناها سر و کاری که هست همین قدر است که درین نزدیک ایام میر فیض علی برادر میر یوسف سلیمان که خانه را و قدیم

و این مجلس شریف فرین دیدار بود پس طالع سکنی گوید که شکب طالع من بره لیکن چون مدت چارده سال بهر بهادر بخت
رسیده هرگز نبار نمی آید یکله چه دیداری بوده است که در اصل چنین باشد خلاصه اینکه در هر دو صورت شکب طالع ادا باید کرد که
بخدمت شکبکی توام ملازمان سامی و برانه خاک نشینان باو نیا کامی را بر او خوان نموده رشک نادوی این ساحت و حذر
رج قدم اگر بر سر رود بدین زبان فصیحان طلسمی گویند که در خواستین سودی ندارد و در لکه سنین عمر خضر بیان هزارم حصه از کافی
میتواند شد ای انکه باین بیت انکه خوانده اید به جهات بجام و فلک ر باد و جهان آفرینت بگذارد باد بر خیمه هر نظیر غرضی
نماید که در آن شب که شب سراج خاک نشینان بر جاسوس را آن در خبر زبانی اهتمام کلی داشت عجب نیست که این چیز با
بخت تصاحف مرض آنها که و بنا بر اطلاع نگارش یافته زیاد از این اعلان مناسب نبود دولت و اقبال عجب
بادست تو اتم انکه نیازم اندرون کسی با حسود را چه کنم کوز خود برنج در است با مسوده و دیگر برای تو
وزیر الممالک یحیی الدوله بهادر شکب مقدم سمیت توام باین زبان الکن چگونه ادا میتوان کرد با خضر
اگر قوت لطف و ملاقت لسانی از بلخیان روزگار و نصیحان عالمی قرار دادم گرفته شود بی خالی ریخت نیست که در دست
مخضر و ای کس این نعم هزارم حصه آن بر نمیتوان آید بخت من که بعد چارده سال بیدار شده اگر طالع سکنی ری ماست
نزد دولت و اقبال من اگر بر عظمت سلطانی خند و بجا است او تعالی زیاده و ازین مژده نباید است غرضی و مفسر لطافت
لاری دارا و همین دولت شاهان جم و قارتونی همیشه تیغ تو بر گردن عدد باد و با لجه بر خیمه آینه نظیر که صورت
نانی انصاف کس در آن جلوه گر میگردد و مخفی نماید که یاران جاسوسها فرستاده بودند که کیفیت شب شریف ادوی بود
خاک نشینان که شب بهراج مشتاقان چشم بر راه بودی که میش با نهادر ماست دنیا نچه دی رو که اتفاق در و این نشانی
در ایجاد افتاد و نشانی قابل و قابل میگفتند که در شاهزاده مارسم استقبال و نشانی است امر ایجاد است لیکن خدا کن
که مروج شود و لغتم ع هر کسی صلحت خویش نکو میاند لیکن بیدار حضرت شاه عالم بهادر شاه در و پدر خود حضرت خلدیجان
باشایسته خان همین طریق پیش می آمدند و تقدیم استقبال متباعت که در خضرل با کونفس والی بهادر علی در و دیار و بر
بودند و مسمیت که گویند در زبانی الممالک به تخریج است و نیمه یک طرف میرد و آن که نده و آن قلیه و دوسه کرده برای استقبال
ایستاد فته بودیم و زیاده ازین مضمون دیگر نیست که جناب حضرت فردوس منزل طلسمانی اگر شاه پادشاه خازی را
برای آوردن غمت بهادر که غلام شکب و در این خانه بود و در صا حب که بر ماست اینقدر برای اطلاع نوشته باشند که
شریف آوردن ملازمان شریف بکلیه اخزان این مشتاق برین صاحبان خلی ناگوار باشد لیکن خلی اقدس ایندو آن با در صا راست
و در ضمن کند چه بران باشد و در پیشنا و ر قعه محمد المصطفی صلی الله علیه و آله و سلم که در این کتاب من الدوله و تعالی شاه با و

الحمد لله رب العالمین و الصلاه علی محمد و آله الطاهرین
 شریف بری خود بدو روز شنبه و یکشنبه صاحبان و طلب صاحب مکتبیم شنبه بخیر اوده و قدر خط اول شنبه شریف بری صاحب
 کدو کوی صاحبان فکر در شنبه است انتظار اینجا یکشنبه رقعہ دوم افشا اندک العزیز الکیم صاحب صاحبان را خواهم
 رقعہ سوم چون که و شنبه گذر دارا دل چه نزد خود تصور باید نمود رقعہ چهارم بعد از بار بار و فراد و مهر با این کمالی پس
 رقعہ پنجم این چند پاس که حکام با فرود و بر یکدین بهر آن را بدینیم رقعہ ششم از ندین انهن یارن دین و در شنبه شمس
 خاطر عالم بهرستان شعل جلوی پیدا کرده لیکن صبح یقین کلیت که تجارتی و شام غلت را شام آشنای ریاحین کلام
 لطافت نظام نهانیم رقعہ هفتم دل بی صبر و سکون در خانه بی دیدار و دوستان قرار ندارد و سیل طاشن ازین نیست که
 نزد صاحب بسم رقعہ هشتم جوان شافع فصاحت و سخن باغت همه نوقوت که کاشی بقیه تقریر این مهر بافت با
 بعزم خریداری می انیم رقعہ نهم قدر لالی شهر با ریاضات انصاحب را کسی از دل با بر صبح سر پاشوق و دهم تن گوس
 خود را بر سر ستم رقعہ دهم از نسکه وقت حرف زدن زبان شمع بر خیز میان میریز و بار بار از لغی اندوختنی و دوره و قدر انیم رقعہ
 یازدهم دل کتاب این شک دار و دیگران اسن اسن گن یاسین شدی از کشن محبت این یکا برستان خوشگامی چند
 خاطر شوق از آن خالی باشد میرا یاد ما شمر شنبه انهم بران اتفاق خواهد افتاد رقعہ و وار و هم از اینجا که از این شاد به جمال
 آرد و نباشد و در دکان زیر میوه غنای مجلس شمع شمع آتش و ایم تبر خیزد و حرکت بر سکون راجع شام رقعہ سیم و هم گرفتگی ظاهر
 داشتی از آقا خوان و دکان و خواب و خوابان هم محاسن مجسمه کلام مست نهید باید قر شوق فطو صباغ مارا رسین باید و دست رقعہ
 چهارم با قوت ابداری که بخیر این سلاطین عظام می ارز و شنبه و شنبه پیش انصاحب است یعنی اختلاط علم از دل و کون پیش
 شنبه شنبه چنین بر سر گران بهار سیم فر و باید سید رقعہ شام و هم محبت آن بهر بان که از عجایب طلسمی که دانسانها بدو کدو
 است نیست باز فر و اینان باید که رقعہ شام و هم سبب تقریر انصاحب است که از این زندگی مالامال کدو اندکی شوق
 ساعت این چنان طبع کرده که فر و اما جانبا شمس رقعہ هفتم رگدنی کشن دل چپ کشن شمس سخنان از فر و خوش گفتاری آن
 سخانی تازه است امر و دیگر بهر جوان که چند ساعت از روز که مانده است و تمام شنبه با انجام رسد بعد ازین مارا بسکون چکارا بهر برآورده سیم
 از اجاد رقعہ سیم اضطراب دین و در زیر هر که آریا که بادل آرزو مند کرده است و دلالی آن سوار شده بمیل می اریم اطلاعات
 رقعہ دهم رقعہ نهم چون حکم و تلوار انصاحب هر سخن کاروان فکر قصری که با این رسید و دور و در دل جاندار بران
 این رقعہ فرض حق گفتندی میو که چون آمدن باغ نزد جابر قدر ترس که شود و شمس انصاحب شمس فر و شمس صبا بعد جایی داید
 رقعہ شمس صبا بهر آن که از از آن چنان برامند تحقیق می اندازد که شنبه است آبی از وجود و کارا که فر و از آن گذر
 احتمال پسند و در رقعہ شمس یک صبا چهل آریا که با شمس راست فتنی که سانیتم سرور و جایی بانی نماید و

[illegible]

منه یعنی به پادشاه و سرور و بزرگوار است. ۱۱. قلعه با کعبه منبج و محل در کربلائی در دروازه همدان ۱۲. قلعه یعنی معلق به بابر است ۱۳. ۱۴

رقصه ششم مجسمیان را زودری آن سرچمن بلندگانی و عنایب شاخسار خوش بیالی حافست که جوانان بهار را در
 چنین نصیبت بشود اگر فر و خود بد اهل مجلس رسید این خانه را غیرت کلزار را درم سازند از جهت پادشاه و در رقصه هفتم انصاری
 منظر آن که مانند کواکب از اول شب تا صبح خواب ندارد و معلوم شد که انتظار آمدن آن ماه برج محبت و ستاره اوج حدت
 دارد و شعر چیست بی دیدن تو تاب صبور ی مارا را روی نهانی بکن شاد اول شیدا را رقصه هشتم از مسک ابر
 غم مجوزی بریدی هو اتی است جهان در گجا و آرزو مندان تیره و تار و چراغ دید با هر گداز انتظار است شعل روشن طبع
 همراه گرفته زود باید آمد شمع فرغش کرد که بیا و نمودم خورشید است، لیکن این دیده و یاد طلب با چه علاج رقصه نهم چون
 یک ساعت حدائی در خیال اینجا بر بر یکجا است ایام تفاوت را همین سبب شمار کرده فر و مانند نسیم آرومی بهشت و
 رسید چکشان تنار امکنه را ایام ابدی باید نمود شمع پیش ازین تاب همچو دار نیست که بنام روی خود مثل بحال رقصه
 و هم از اینجا که اختلاط دل چیست بیانات پسندین آن مهربان بدلی ندارد و خراف و دروزه هم مجبوری گوارای طبع
 اولی آنکه صیاح این پنج را مبدل بهشت کرده اند مصرعه چکنم صبر ندارد دل بیاب بیار رقصه یازدهم و هم شایانی و با
 دوستان سراپا وفاق یعنی با صبر و شتاق از دور و زباید و خود در پس فر و اغراضش باید رسید مصرعه نهم زود و
 آرزوی دل با خون تپید رقصه دوازدهم و هم نه نماند که بسط یی که دیده و چه امید که بر خاک غلطین فر و آنچه
 اقدام نیست اگر کم دل نام دارد و باید رسانید شمع کزین عین محراب دل شتاق، تا چند گنی روی نهادر
 نظار رقصه ششم اخیر از تنه ابد دل است تجربه و اله می توان کرد و فر و همین جا با لک افه یا شنید شعر او
 نکرد و حکایت دل، بیا که کش کن این قصه سراپا شوق رقصه چهاردهم و هم جاری دل را حلای بهتر از شربت
 نیست و بیشتر آن موقوف بر آمدن آن مهربان فر و اگر بایند صحت یا مسرت جادوان منصوب است مصرعه
 دیدار تو در مان در و ملو و رقصه پانزدهم کشتی تنه در بحر حرمان صدمه آشنای لطمه میج نال می کشد
 اگر بر باغ فرحت افزای کلام بر ابعث نظام همین جابجا حل نه خارش ازین چه بهتر مصرعه بیاز و زورق امید
 بخار رقصه شانزدهم چون فر و از سعید آمد آن مهربان است دل بیقرار با شاط عید نور و
 اگر بیان است مصرعه چشم همه بر راه تو باز است میاز و رقصه هجدهم
 امرو تا شام و از شام تا صبح برابر مدت هزار سال است خدا کند که زود بگذرد زیرا که روز و حق مفید هم
 است مصرعه پیش ازین صبر است از دل بیاب بدایت و رقصه بیستم
 انصافان میخواهد که خود را بیدار کند و فر و امی این چنین است لیکن دعوی نیست تحقیق ندارد زیرا که در آن عید

[illegible]

بدین منزل می رسید و سوار بر دوشی است رقعته سی و هشتم مجموع سین هجده دبابی موقوفه و دبابی شصت
 حجت نیست که جلو کشش آن فارس مضار کاگی باین طرف شود رقعته سی و نهم جزیره علمش بشین
 نقطه و اردون دبابی موقوفه و دبابی هجده و نیکب پذیرفته است از بار بخت اینجا بجز حرکت آن از آبش بزم که می رود
 است رقعته سی و نهم در آب اکل و در آب را تقدیم می نماید و از اهل و اعدا و دبابی رقعته سی و نهم و یکم
 قبل از آن که صلیب میان صلیبها جمع گردند بلافاصله صلیب با فرآی محصل با سوزا و آب و القاب
 من نصیحتات جناب مرزا قیل صاحب مخفور بر منهل عواطف شایان و منبع الطاف
 شایان سلامت و استان و لیاقتش جدا می که وقت بیان آن دو دوا کرده فلک نهم را احاطه تا مسکن رحمی
 برنی طاعت ته رفتم آورده بدین وقتی از اوقات نموده و در سبزه پیری گله می تحریر می که دو الحمد لله و الحمد لله که هر سر تویم ربانی
 است لبر که شکر نعمتهای بی قیاس غیبی و کوشش حق پیش تصوری برقی ملازمان سامی بدراج بلند و وصول بقاصد
 از جند جویای لطیفه لاری القاب مگر منهل عنایت و منبع رفت سلا بعد اظهار استیلا و خطایش زلال حاکم
 بیعت گیات که همه از ذکر آن حلاوت حیات شیرا و لب خشک کاغذ چنبر آب از جویای قلم می رساند که مزاج امان این شود
 حال با حاکم ابر انعام ربانی روشنا و ابی روز افزون است و بری سر سبزی نهال دولت و طلوع کواکب شصت ملاقات
 سامی از جناب طراوت بخشش ایجاد و گلگون و روشن کنند مهر و ماه چرخ برین صالت و اود
 ایضا برادر صاحب کرفه مصلحتشین بدراج حلیا سلامت پیکر صف پرور صفه را لباس فاخر
 لفظ و معانی متضمن اشتیاق مواصلت که استیلا بر آب است بدین آئین طره مداراتاب میدهد که کرده
 از روی حوران الم آشنا بنگ نیز می حمایت نموده و در کنار از زینت شکر هم آغوشی دارد و استحکام از نهی
 اقبال و رفع فقر عظمی اجلال آن برگزیده جنانیز و معال بهاری لطف قدیم دوا و سفاک مامول و مستحیل
 ایضا ابانض ایل موری و سنوی دست و گریبان شویات و نیوی و آخر دی
 اتم تحبده بعد سلام سنون و بیان قصه پر غصه خاطر خیزون که حاکم او هم
 فلسفیان وقت تصور پیران تا سر کنگره ایوان شرح نفی و بر آن پروبال و
 بهر ضمیمه منقبت میسار دارد که صغوه هر یک که بر مراد و سیر طیفه و اتم
 بهستان اخلاص گرین است و همه و استان دولت مد
 در دوناخن با تندر بر و بر زمین اور و شایان را و ملازمان شصت با و ایضا با غلزم موج خیز

و همین کو هر صفت مجتبه کرداری هست و اخبا و کبر و ذل با آن عنایت شری شایع امیدهای من اکثریت با حصول برکت
 و کمال و کمالی بسیار بجای جانی ثواب چنان شست و کامرانی در خواسته می آید القاب غیر از قوت شایع و حاصل رشادت و کمال
 ابدار و خیران سعادت جان بگویم کار فرخنده اطوار زینت بود و دل زندگانی و زینت تاج شادمانی باشند و جواهر و دایره و حبه را
 در شایع و کمال و حیرت و حیرت آورده چنین خیزن شایع مقصود بر و بجای میسر دارم که در یاد و آلائی متلائی می آیند و در صفت
 بی کینه ام حاکم است و در این شسته حیات آن جانم خسته خصال بدتر و خیرتری اقبال مطلوب الکافه رنگ نبد
 بحسان کعبه خجسته آن حج و بان سلا بعد از و جیدن را درت نور سجود استل فیض نشان گرازش بینداید که تا بقوت جبهه مقاصد
 باطنی نصیب این بوی بیایی سازل چنان شایع و دو با دوست و پنهانی خوان جو و دل آن کعبه بانی و کمال که تحلیل است
 و دشمن بصلائی عام نواخته اند از جناب قدس صاحب خانه کعبه زرد و دارم القاب محبوب لیکل محبتی من جمال شایع
 ازین شایع و دلال سلمه الله تعالی یارین بآن گره خست قراق فرما و ختم شیشه سر خور و پیشون اشتیاق بعد شوق بی انداز
 که هر دم سبب لم تازه هست مشهور و خاطر تراکت بظاہر اینکه بقصو پیکر روح پروران جان جهان دست من با طرب نقاب شایع
 خوشدلی شناسست و هم آهوشی آن سر و دل را با علما نه عاشق از نا با یک حیات جادوئی که خواهر شیر از یک پستان خود و با
 حور طلعت است از آرزوهای نهائی القاب حکیم میر حبیبستان بفرمود و افلاطون فرشته انقاس حبیب
 بساکنان ریح سکون سلا بعد از شاد شایع صغری می بفراری دل بفرار که علاجی غیر از سنعال با القصر آب سر و
 ریه های زار زار و در قمع راسی محبت آشنا آنکه امر و در فض حال جباران الم مفارقت و ماجرایی چهر و رنجوران قشش مباحث
 بتوجه سجای سیم و لنوار لطف شانی مطلق و حکیم رجب از حرکات سر رعب حرارت سر و در و دلا و برقان قبل السکن بفرار
 و غنا مصون است و تا بعد از در الشفای رحمت قادریه بقانون بالنع زمین و زبان را آفریده محبت عاجل و شفا کمال
 برای ملازمان سامی خواهم القاب سمو و اگر زینت دکان نکونامی و درونق بازار خجسته سر انجلی سلمه الله تعالی
 شوق بی پایان که بهر حسن و دیار محبت و خوشترین شایع شهر الفت است و اخبا و کعبه همیشه سخن شکر که از انقباس ملک خیر
 دنیا است بنفوق و گران بهای الطاف با بهره نعم المشری الله فرخته می آید و بیکه بر برای قضیف نفوذ بر آمد حاجات
 ان ذین البیاض از زمان مصروف اندانی حیر و پنهان دعا بجناب قاضی الحاجات که حیث استن داعی را پر از گوهر منافع
 عطیات دارا و میباشم القاب سر و باز از آفریده محبت و یکاکی جو و شوش اندازند و کیا است و در فراز کمالی سلا
 بعد برون با زری با ظهار مانی الضمیر بحال زیاده و تحریف شوق خاطر ملطف و خایر نیاید که محض حال را رقم حروف بیاورد
 چنین عنایت بدانی و یاد آن ره نور و منزل لطف و مهر مانی از شسته در جواد و افکار بگردشت و بافتن

در این کتاب از کتب معتبره است و در این کتاب از کتب معتبره است و در این کتاب از کتب معتبره است
 در این کتاب از کتب معتبره است و در این کتاب از کتب معتبره است و در این کتاب از کتب معتبره است
 در این کتاب از کتب معتبره است و در این کتاب از کتب معتبره است و در این کتاب از کتب معتبره است

در حق نظم و تدبیر و استقامت بی پایان که چون تفسیف است شطرنج مشک و زعفران پذیر است تا آنکه در فزون شدن
 در عانیان کینین و گراسی مدعا میکرد و که او هم از روی خاطر مخلصان میدان بیشتر و وصول سرگرم و در پادشاه و مصلحت
 بودن آن پادشاه سر مجتهد و دلا از گشت حوادث و سکاره از اقصی تمهیدات القاب منجم سیاره اربع صورت
 منجم برج قنوت مستلعب بیان رصد بندی و دین براه شوق متجاوز التحریر و عضا ده برای استطرک لایق زیاده
 از تحریر مرفوع رای خورشید اعتدال میدارد که ما امید دوستان بر ذره ببلند ترقی سرگرم سیرت و دور دور بود
 نیز اعظم طالع آن هر مثل غلبت و دلا و اقاب همان افروز خارج مرکز مهر و فاعل کسوف ملیات آسمانی مسالت
 داریم القاب عطر فروش مجموعه خوبها غنیر نیشام صدق و صفاسلالت ریاحین آرزو ها
 خاطر را در و یک عمر گدشته بدین آئین عطر مدعاری آرد که داغ حال این میسر و پادشاه غنایت از نی بخت
 اکنون جاوید است و نیز او هم که تا بدراج الطاف نیردانی متوجه قطع و ترویج شام ملازمان شریف باد القاب
 کافروشن یاسین بهارستان صداقت سلمه الله تعالی بعد و همانکه سرین شام محبت است و امتحان که گران
 شاهد جمیع مقاصد بحال کلهای لطف خدی آرایش پذیر است و درستی بسته مطالب آن رنگ بوی گل صدق و صفا
 بیشتر افتخار لاری دیگر القاب خوشنویس آقا شید زمان میر عباد دوران سلامت بعد تفصیل شوخی که بیرون
 دایره تحریر و نظریات صفحه را بر آن نشانی مدعا شک طعمه فردوس برین بسیار و امید و الله که بعد از آنچه رخنه
 قدم تقدیر است بحسب نوشت سر خطا گزیدی میگذازم و روانی ملک مقصود آن بگذر اگر کن صفحہ با نابل عجا ربنا مل بر کا
 حصول آرزو داریم القاب کبوتر مار طایر خوش پرواز اوج محبت علیا سلامت عمار ملک نیکو گام نالی قشایی
 کا و خفیه شیر پرگی خال میگردد و اند چنین متوجه بام شکرین مطالب است که یاسی کبوتر مراد و مدعا زده غنایت بیشتر
 و درونی کبوتر خانه حواجم آن دلا قدر سر را لطف و احسان کبوتران پری چراز قوه و گران یاسی بر آرد و دلا القاب پلنگ
 طالع بیستی در مخلصا سلام کردن جمع سر و ضمیر بسته شسته سطر ساحت چنین بگذریش سپرد و زده که تا امروز چون خفا
 باد مخالف المصون و بر اوج گیر اسی کا غذا و دراج ملازمان سادست بدعا بدعا شام القاب شام خوار شام الله
 سلامت باد و کینه محبت قدر تقدیر و خیم سزا می شود که در ظرف تقدیر و سیوی کتابت گنجایش داشته باشد چار و تا چار و چار
 حکام علم میز و هر از آن سکه که ساقی تا آمد آسمانی ساغر نیر زاده شکر و کامرانی از سیه شان شراب مستی دریم نمیدارد و بسو
 مدعی مخلصا آنکه ناعود و خسته و دما می شکلات که عباد از روز قیامت است مری تمام آمانی ملازمان شریف با لال مال حشمت

این دو پادشاه را و قبال آن قبله‌مانی و اهل دیوان دولت بر سر سنگ کمرانی نمکس و از روی بلندی تا نوبه طغرل از اریان کاغذ
 اقتساب بدگاه حضرت که بر کوه است بدعا می‌باشد ایضا بموقف عرضندگان تهنات جبریل اشیت و نور الهی جلاله
 پیچیده و میرساند که تا این مدت غلام ارادت مقام در حدود و حیش و نشاط کوس سرت و انبساط می‌نوازده و در از برای چنگام
 روزی نیست که بدعای از دیو و عراج جناب والا سپردار و ایضا بعرض بوسه نصیبان پایه کرسی دولت آید بدست
 افتد اتم میرساند که تا و اشدن غفل مضمون مخفی بکلید کلک خراعت سنگ افتتاح ابواب خزان خرمی و شادمانی تو
 اشاره غلام است و میرانز بودن عطار و درویران و دفتر خانه حضور پورا عظم مسئولات و نامولات ایضا بدو و عرض
 ماست آریان خلعت تفصیلات و مرهم جناب الامیرساند که تا این زمان خوشدلی دست از رفاقت خاطر غلام بر ندارد
 و حاضر بودن قبال نگارانی چهره خضار مجلس شریف آئین ارم ترین اتم المقاصد ایضا بموقف عرض جاگزینان
 بساط دولت مناط میرساند که تا بنجیدن مر و حد قلم ارادت تو ارم بر الفاظ فتح قلعه نشاط روزی غلام است و تسبیح ملک
 بیمنت پیروزی بسی فوج تدایر صائبه بندگان حضور فیض محمود بهترین آرزوها ایضا بعد تمناهای استلام نامه
 سر بر خلافت نصیر و آرزوی تقییل عقبه فلک نظیر بذره عرض جان بابرگاه سلاطین محبت گاه حضرت حدیث قدرت علیها
 خمنت خلد الله ملکه سلطان میرساند که تا سکه شدن کار علم عبودیت رفیع بدین بحر این عرض شدت اوزنک خاطر غلام سبها
 مجلس هجرت جاودانی مزین است و بلند یابی بنا بر خط بندگان استان زمین آسمان از دهگاه سر آرای ملک غم و
 تخت و انفسر سلاطین و از چشم مطلوب و مستعدی ایضا جبهه غلامی را بسجود و نگاه آسمان جابه نورالین ساخته و طرح
 رفت و روبرو کرباس گردون اسباب کار و بزرگان انداخته بدو و عرض موسی همان طوری حضور رفیع النور حضرت جهان
 خیریه این فر و ارای معذرت گستره لائت محترم سلطنته اعلیٰ طالعته میرساند که تا بر باشند رایت قلم بر ارض کاغذ عرض شد
 که یک جهان سرت و کامرانی مطیع فرمان ل عقیدت مغرورست و سوده شدن تو امی خواصین فریدون بابرگاه عالم سبها
 آسمان شال از جناب قدس عطا کننده فرمان روائی اقلیم معنی تابیا و زینت هنده و نابیر کوکب بیکه نصیب عظم تمنیا ایضا
 گوشه و تار افتخار را بر سرین عطا آرایش داده و در بهارین عجب و سر و اسباب استان قوت شمیم نوران بر اصدان باغ محصل قد
 منزل حضرت شاهنشاهی ملک بهیم سلیمان آئین الله سیر الله و له بجاویر میرساند که تا سوده مضمون این عرض شدت سیر و غام
 عقیده تمام است از ابرام حضرت و شاد و با و قصه طغرل ارادت و خاشر شغول جشن کامرانی و معدوم بودن معاندان سلطنت عظمی و غافل
 خلافت کبری از حضرت سلطان کشور جبروت قهرمان لایت لاهوت عظم تمنیا ایضا جهان جهان عجز را وسیله باریابی آستان
 سحر اسبان و نیده و پیش عالم انکسار را در کین ل عقیدت منزل نشانی بذره عرض بندگان کرباس بر فرف تماس

حضرت خاقان رحمت نواز زهره تنهن گدازانده اند سینه سپارند که تا فرجه جزو طالب میدان عرض شد گوناگون سرت
و محرم غلام علی ~~و محرم غلام علی~~ پوستانه بودن ظل ماحرم سلطان بر غارق جفا و اندام اول و سبک ایضا سایه چرخ عالم
حضور رنج اندک را به بیم اخبار نرفته و عاشیه امثال حکم قدر و نام بر پوش جان داشته بوقت عرض پوسندگان رکاب شنبه
اطاعت خسر و کلمی سعادت سرایا حرمت جلال الله الملوک را چو عین الی حضرت میرساند که تا بلند آواز شدن طبل نحر بر چوب
و در کرب عشرت غلام کترین صد آسمان میرساند و کشتی گوش خاقان بر ذره خا از شغب شیو روز فراد جلاجل لشکر غفر یک
تمنای روحانی القاب پدر از طرف پسر موافق آئین عوام که در میان اینها معموس است
و همیشه خطا میسوزد ایار تحمل هستی فرزندان کعبه و جهان مد ظله العالی بعد یختن تخم ریاضین ادب نین باغ غنیک
که شیوه خاص چنین پیرایان باغ حسن عقیده است معروض میدارد که تا هنگام بارش بقلم بر مرغ کاغذین حرفه شیخ و خست از
ازبویه مراد بر زمین و در شمع حساب عنایت زلی بر از بار قاصد آن قبله کونین از درگاه نشا و ابی بخش بهستان کن فیکون
و سندی ایضا روشن کن شمع ظهور این کترین بکمالی حضرت قبله کاهی مظلله بعد از فرقتن چراغ عجز و انکسار در غایت
عقیده و جود که طریقه مختصم شعله بر شان آشکن خلوصیت است بعرض فی الفمیر و از در که تا آشنا بودن قبله قلم مصباح
مخبره تنور را در این بنده کترین بر خال نمایند بخی که رسم و نشین بر سر راه قهر الی و در چنین آسایش اعدای اتحاد یکان با اولی
و مستول همین القاب از زاده اعیالی و همیشه اوده اعیالی بشهرتیکه مساوی القدر و نسبها
باید نوشت زیرا که همیشه زاده مقابل خال که قدر بیشتر عالی قدر و بلند نسب تر از خال باشد بخلاف برادر زاده مثل
امیر زاده و شاهزاده و شرفازاده و نیز کر خال شان از قسم اراذل باشد القاب الن و عمه وزن و خاله خالو خاتون که پهنی
مالی باشد همین القاب بدست لیکن خاله و خالو خاتون و خالو خاتون تسادی و در مرتبه و نسب بیشتر پیدا است که انگونه زنان باشد
که اراذل نیز میباشد و اکثری از قسم همیشگی تر باشد و اگر دختر شخص ذلیل یا کینه سر هم باشد باید که پدر و عرصه پسر و عصبه و عصبه
نیست چون عمو اما جاییکه برای پدر و عصبه مظلله باشد برای مادر و مظلله باشد یعنی عصبه یک از آن معنی آن او برید میان پدر و مادر
تفاوت دارد و پسریده مانند که در عربی عصبه غایب موش و عصبه غایب مرد و هو باشد لیکن از نامی نویسنده همین های مخصوص که
و اگر دوزن یا دوزم باشد عصبه غایب باشد و اگر زیاده از دو باشد یعنی از سه تا نیز اربکله ازینهم زیاده و در کرم هم مخفف و
همین چون شده نوشته شود و اگر خاتم باشد و القاب و حضرت والد و صاحب مکه مکه عصبه نیز باید برای خاله خاله عصبه مکه و برای ع
که ازین در هر صورت با برادر زاده هم نسب مساوی القدر است عمه صاحب مکه و برای خالو خاتون و عمو خاتون حضرت خالو خا
حضرت عمو خاتون و اگر بجای لفظ حضرت بنام نویسنده هم نسبت با لجه برای عصبه هر صورت القاب و در نهایت اما بشهرتیکه در

همه بخت از راز رزوه باشد و اگر خاله و عمه و زن جمود زن خال ازین کس و عمر کوچک باشد القاب موافق قدر توان باید نوشت اما القاب
دیگر نیز خوانند که گویند در نسبت القاب نام کمتر بگفتند یا همین شرم و حیاء بود و اینست که در بعضی از کتب
صفت و سگاسی قلان خانم یا خانم بی بی پیش باشد مخصوصا باشند لها المتعالی و القاب باید در آن کتب که در این کتاب است
القاب صحت مذکور اگر سادی القدر کو بکنند باشند مختلف است اما القاب عمه همشیره و عزیز تر از جان و دلان یکم یا خانم یا عمه
عزیزه منلهما القدر المتعالی و اگر رنگینی عبارت منطور باشد چنین بنویسد پردگی حرم صفت و خفا
و شانه خیمه عصمت حیاه عمه عزیزه یا عزیز تر از جان و دلان خالانی از نهال عمر و زندگانی شکوفه یا سیوه مقصود و پیچیده باشد بعد و حا
بالیدگی از بار آری لی واضح با ذکر نام و سیدان گلهای الفاظ و عبارات در چمن این خطا نیستیم عینیت و ابراهیل
بر طش بر تمنای ای جنب مهر باست تا زکی شاخ آرزوی آن شربوشان شرف و بلند و دوانی و نرسین بهارشان بخت
عالمی خاندانی مطلوب خاله را بعد القاب همین خاله عزیز تر از جان باید نوشت لفظ همشیره در مقام مناسبت است لیکن این القاب
برای عمه و خاله سادی القدر کس صحت و خاندانی که ادب و در خانه موقوف بر کمی و بیشی عمر باشد و در بعضی خانه ها که ادب
موقوف بر صلا و قریب است اینجا این القاب بناسبت القاب او کلان از جانب او در خود بقدر بزرگی سن زیاد و از
یکسال ظاهر ظاهر است که در برادر و کلانی بزرگی یک ساعت نیم ساعت هم تصور است و در برادران اعیان سوای توام
که از یکسال محالست و برادران انخیانی بهیچ صورت با هم دیگر کمتر از یکسال بزرگ و کوچک نباشند و اینگونه برادران سو
ار اول و بنده و ستان میانه اشرف کمتر هر چند بهر حال در برادران اعیان توام نسادی و در القاب نیکوتر باشد اما
بشرطیکه آن برادر اعیان کلان برسد ابارت و تحت سلطنت نمکن نباشند و لابد که کوچک کلان عرض و داند و خود را بنده
علامه شکار و الحاحل تا یکسال بغیر شرط مذکور نسادی مناسبت یا نیکو برادر و برادر کلان القاب بر صاحب مطلق نیست
بمعناست و الا احسان سلاط و برادر کلان بخیر و برادر صاحب شرف نشان بآن در آن مستلزم بزرگوار و اگر ازین
بهم محروم و کلانی داشته باشد میانه شرفا خط و عرض هم محسوبست در میان بالای دامر اعرافیه در حالت بسیار این نسبت و
در حال کمی این نسبت زیباست مادر یا از طرف شرفا و دامر هر دو القاب می آید برادر کلان درین مختصر حواله بکلیه بنمایم که
در ای آن برادر کلان از جانب مادر می آید اساطیر و صفات همین کمتر از برادر و در و ملازم و تابع فرمان محتاج تر از دیگران
با و باشد چون برادر کلان عظامی همشیره و نشین که بجلالت مادر میگردانند و این دلیل باشد که کمتر گرفته یا دختر سرباج و
یکانی می برد ازین قبیل القاب برادر کلان اعیان از طرف مادر و خاله سادی کمتر از جانبین گرفته که بر صغر گرفته
کیا بر کلاه باشد چنانکه گفته آمد نسادی زیباست برادر صاحب شرفا و احسان مستلزم بعد نمای

گرمی و سببیت عجز بر مساومت که پای غلظت بین رفتنی از مدتها پیش نماند و در مع غیر هر طبعی که داند که طبعی از جود بر آید و بر آن
ساده است و بر آنست و آرایش هر صبح در آن خیر بر ج لطف بی نهایت منور شد و در جافت و عینا بغایه و فضا
منفصلی حاصل و در صورت زیاده و چون این مدت خواب الناس خطایند و غرض و امر هر فرد در میان فرد اول بر
برادگان این خواص است بهائی حسب شروع القاب و از و در هر فصل و بعد از آن و فقط قبله و کعبه هر فرد از آن باشد و
القاب او در کمالان در غرض و امر که یک ال یا دو سال بزرگتر ازین گشتند و در مقام هم عرض غیر از مدتها
است برادر صاحب و کعبه اید گاه برادران منبع کمرست و احسان طالع العالی بعد نهید بسا و عقیدت و بندگی که خوب
نشدن بیانی خلوص سر گذند گیسیت عرض حاضر محفل که است منزل میدار و که با یکی شدن مشک که کافور کاغذ
عرضه و الی این باعث حصول دوری جنات الابرار و خیم جلالت و در فاد و شک نیز میاض و هر چه است بر هر اثر است که در
و در هر کافوری طلوع صبح ملاز اکسیر صیبت از دکان که است کف و التیام و هر چه است و عظم المقامه ایضا برادر صاحب و
میکه گاه خردان بمل لطف و اتقان ببطا الله و تکریم شریعت و اخلاص و سبب آنکه کام بنیان خلوص و خاصیت
پنداشته عرض کنه بنجان مجلسین آیین میدار و که تا بر آمدن اطفال رضامین را و ت گین انطقن غایه عقیدت شمار و در یکی
صبح راقم کمترین انشا و ادبی نوامیس از بزرگ شدن احساسی اهل جنائی و عاریب حانی ملازمان و همواره و حصول و همد
حصول بشیر غایت و دنده طفلان نیز بان شجره نسیان و انجان حلین میرا و اصل مقصود ایضا اجابت و صاحبان
حالی و جوت و دار الامان جمیع برادران و منبع فیض و یکسان و است مراحمه چون تناسی حصول شرف صحبت که با خاصیت
گدایان سایل بکف انشا و سلاطین کشور گشای از رای میدار و در هر صبح نذران و مجبور عرض بعضی طالب خرد و بی پروا و از انجا که
بسیار تو به خدمت عالی عشرت و کارانی پیش انکه کمین برادران و است بر سینه میاشند و حاضر بودن دولت و شاه و نایب
و است نشان بفرمان خرد و ای حقیقی که ملکش معون از زوال است اهرام طالب القاب ضمه بر دولت و حکم
برای برادران بزرگ سید بر عرض برادر صاحب و در جهان که بعد و ای ارادت بزرگ انشا و کان مد ظله العالی
که در بیت محرومی از بساط ملازمت جناب الاهی نمید که پیش جاد و ای جبهه خیال را و ت این کمترین نگذاشته باشد و شاهی
اگر گریان اسنان سر نشیده که در قانونش است و نعل شمع از روی پاپوس سجا استکان است نشان روشن نگذرد و ایضا
همنان آمانی برادران و مختلفه حدیثی است و حجابان جهان است و انچه ضایع نموده و در او و ایضا و
یعین تسلیم رابعه ترین گریان است و شمع در جبهه صیبان از بار و یارین محفل فردون و کمال بسیار و از بار
آب نازکی از ابال غلامی بنزه سطر عینه و کرامت عنوان و عظمه و ای مال این سکه حال از

در تمام مناسب است بعد از این شروع بمطلب دیگره القاب خال که در ظرف مجرب اوده میرزاده و سایر زاده و سایر
بسیار است که در بعضی از غیرت القاب مخصوصه آنظرلاب قابلیت و کارهانی و جوهر تیرم جلا و و این
بد موخان آنها که حادثه دوران محوط باشند و شجریه و فادان خال را مومن صبا عقیده تیرم وینا که در نظر مرشد و که بزرگ
ما و نیکوست چنانکه یکی همین القاب و یکی چنانی و شش نام این صحر و اطراف نیز زاده و شاکره و القاب عاشقانه و نیز ضرور
اگر سبزی شویست چنین بانیست القاب خال سبزی فروش تره باغچا آدمیت و بیات و نارنج و خجسته
و فرست شیخ تهر و پیشه اجاره و دارا نیز است و کلامی باشد که مرطبت چندین است که سبک است ساد و نیز فهم
و از غنوم نواز نیز هم عقل و کلام حیدر خان پیشه بر طرزن مجلس عیش و نشاط و اگر باورچی است آنیکونه محرم نیز است
نیمه نیز مطبخ و از من و انش فرود و چاقی خاص میرزا کمال یک همواره از غنای جهان سیر بوده و مانند القاب
خال نمانا پیشه چنانچه پیشه بسیاری و غیره فرس نیکو کاری میان محمد اشرف و ایام تونزنگی که گرم کن آب آش حرارت عر
باشد القاب خال کا و رشونده هرک نفاق از لباس و فادار کشانند حسن و غیره صابون خوش کرداری
نیکو با خنکو خان بخار حرم حافیت و شیخون محبت سرور و شاد گام باشند القاب خال نیز که خریدار و بایق
خوش صفائی و غیره کن پای حم نیکو اتی پسند بنای یکانه بی ریو درنگ نیک خوار چهره حافیت باشند القاب
خال کوزه گر گل صاف سبزی خلوص نیت و در غنم پیکه سن عقیدت و دوست محمد عرف میان دو دایا که در این
جمع مرا باشند القاب خال زرگر زرگر از خورده گوشت امتحان اخلاص و طلالی اخلاص سعدن اختصاص محمد رضا
هم خوش شاپر بستن مرا باشند القاب خال قنادی حلوائی و دیگر صتی و دما و قناد و خوان خلوص
تسکیم بنیاد شیخ جعفر پسته از شیر و مقصود شیرین گام باشند القاب و خرم خان القاب سرت الالبی
فطرت که خصوصیت بد خرم خان و ایر و کمال الجواهر و دیده عظمت و ستوده رفیع عفت و بیست و یاسین و حیا
و روح بدن حجاب خاکلی در غنم پاکدانی پنهان آفتابی و سیاح پوشیدگی علی کمان مجلس آینه و کیمی آب نیزه و سرفراز
بوی نافه بلند و دوانی منفی لفظ عالیشان بی بدگی حریم حبه شعاری و یقیس عاری نیکو کاری آفرین و خورده و کاهیت
من بعد جان الفاظ القاب پر و برای و خرم برادر و خواهر نیز همین القاب باید داشت با لجمه که بجای بس و خرم باشد سزاوار
القاب مخصوص بایش نیست اما القاب خرم خوشدامن اگر مساوی القادند القاب بعد و دایست و اگر قدر باشند
در القاب مراعات پیشه شان باید کرد و یا جمیع در که صداقت و اخلاص نشان فلانی بعانیت باشند که
آنیکه شکر و نیکو و نیکو کلام نیز بجای برادر کلام و خرم و حبی می خرم و لیکن در نیزه اختلاف بس خرم و کفر و

[illegible]

والله وکسانی بی بی مضانی را زنده این القاب نوشتند بر این پایه است عین القاب که حالا نوشته می آید برای شود هر کس القاب
شود و دایمی بی بی مضانی عقل و شرافت و موسس ملایم برگی و نجابت از زل نباشد غرضی نوشتن بر این پایه است عین القاب
اگر بخیزد و شاهزاده هم بنویسد جا دارد لیکن لفظ والله کافی درین مقام و القاب باید نوشت چون این هر القاب خصوصیت بعوام اثر
معولم و نجابت و اثر شرافت است باز آری از اصل حساب نیستند لهذا و القاب بطرف بعین زاده و شاهزاده پا و شاه نوشته می آید اگر چه این
القاب که خصوصیت بعوام دارد اگر شاهزاده هم بنویسد غرض از اینست که لیکن تر از آن بجای می آید القاب تا اطلاق
بی آدم که هواره صانع و انسان این همه در شان ضرورت استفاده دیگر نوبت پس استنباط خاصه چنانچه مساوی است
آن نوشته که کا و حضرت بکرم سالی و پرورنده که در کف عفت و نیک خصال حاصل شود و دیگر نام معصوم بر چهار پروردگار
در هر دوستان اشتغال دارد و در طفل باید لب که در روزی آن دایعت پایه عصمت آید از سرستان سپرد و حصول تامل جدید است
از طرف امیر زاده و حاکم شاهزاده اعتبار هر دو این القاب بی دایه زیباست از طرف پادشاه پرورده و همدست خاتون
و در بزرگ شدن که با لطف و ادب و بعد از دلیلی و طبع هر چه تربیت حلیه نهالت بعضی است و شرافت عزت برافراخته لهذا القاب که
حساب باطن شسته تر از شیر پر کار زنده و جوان بی فردی خاص عقیدت اختصاص ای هر دو از خوش کشا بود و بداند این از
طرف شاه و شاهزاده و از طرف امیر زاده هم زیباست لیکن لفظ فدوی خاص عقیدت نباید نوشت که اختصاص شاه و شاهزاده
دارد و بجای اینکه برای هر دو از خوش کشا بود و بداند این هم اگر بنویسد جا دارد و خوش کشا هر دو را بوده لهذا القاب
مساوی القدر و حسن نسب و بعض صفات دیگر سر دوستان غلت و یکانی و خورشیدی
اگر در وی دیگرانی که در محیط شرافت و دایوت کمال الفتح طرازی چمن برای باغ شنای دلا سر که محبت آرمایی قطب
معدنی مضائق و توس و ابره موالات تنگ ماده دوستی حکم غیا و دود و دود و دیده شود و اتحاد و آسایش بلند پایگی و
تکذیب قبا و قیاس بر یکی نقش نگین جهان جهان کمالا نی و در وی و تضرع عالم عالم خلیل صورت معنوی لذت شناس
ریت حق پستی و تلاوت اندر و شاکر شاده ملی و فراخ و تنی و شمال قطع رت و احسان و سواد که مجلس و اوقات معین
نیض عیم و مخزن لطیف جسم منج الطارف تازه و قدر عطف و تهای بی انداره توجه داری خلاصن پایان و حکمت یا سینه
سایان خلیل و مرتبه و جوان حیدم العدیل و بیان پایه احیای حب القدر الغیل و انصاف یا میر صبا یا شخصیت متمیز از صفا
شفقت نشان بسیار و جهان که مفری مخلصان و آرا مان این که بر و مان هر چه و مان شنای جفای دوران کشیده و مقرر
مناصن خلاص گمان برادر سیده سلا ازین فقرات بد کرده هر قدر که منظور باشد باید نوشت **آداب مقابل القاب** است بعد
پس بر سبک مسا و دیگرانی و در بعضی و در بعضی بعد از آنکه بدو واصلت و در بعضی حصول است و در بعضی است که از نزدی فلم عیار شده

[illegible]

چونکه بعضی خمد مضامین و دوخته در خجسته فعلی از جمیع الامم جهانی و امر اس و دعا و خطا که مطلق معصومین باشند
مجموع دعا و دعا و امانت برای حصول محبت آن فرزندان عزیز و مضمون حواله کار که مذکور بود و باید که از آن چندان و دریه مطلق
مشهور و در کتب نامه معروف مرادید عنایات شانی خجسته قوت بخش دل و دماغ قسب و شغای کامیابی آن را از...
انگیزد و دنیا بیشتر بر دوی حصول مرام مطلوب ایضا گنجایش کان شرافت و طلسم همین شاد و...
نوی دل باشد بعد حسن خجسته دعا و بقول محبت منزل شایع مافی القصر سباز از اعلان می آرم که که در الحود و المذکره که...
بدل مع قلم و آوی دیار عسرت از من روناق میسر است و بشدن لولوح هر مدعایت اراده آن سعادت نشان...
ایضا از دوز دار چندی بود و شش انداز کعبه طالع بلندی...
آن اقبال نامرغی سبب که تا امر و خلل بهره شاد یاری امید من خال زیاده را بد طلب است و سایه عنایت یک با دو و پنج و چهار که
مجموع حد و شان و آواره باشد یعنی ایمنه شامه سر بر آن نو چشم هرگز نبیند مسوط بودن آرزو دارم ایضا اقبال امان اعلیت و
نیکدانی و صبا تاج کشور آویست و فرشته صفاتی از جنگ بیات محفوظ باشند بعد دعای تعالی آن سعادت نشان به حصول
گنج زر سفید در چنین گشته می آید که الی و مناد اهلک کسش خلام دار از که گنجگان پیش نیست و زیور زر گردیدن ادای آن نقش
از چندی چون گنجینه صین مراد ایضا عمارت نشین دل و الدین و شکی موجود زینت زین چیده ست با و دعا کار می باشند بعد
آرامش جل زنگار و عالمی نمیشی بطراز دینیت اجابت واضحی و که تا جنبش خرم طوم خانه در زمین کافذ فیل آسمان بازیر که
دارم و دعا طلب بود و ثمنان دولت آن قمر العین بعد ای سببی بری از طایکه و در حرکت و اقبال اعظم طمست بجناب بار
ایضا در مضار نجابت و مصلی میدان ایالت تا ابد زینت خانه زین بخت و نشاط باشند بعد دعای و دیدن
خمس اران...
در کعب اختیار من بیرونیت و کوسن هر مقصود و لود اصطلح اراده آن شهسوار معرکه رشادت قسا آشنای حصول
مینو هم ایضا از زند و دیند با برشته جهان هم بپوند پیسته مصروف هوای کسب دلت باشند بعد بلند نمودن
کافذ با و دعای طول بقا و هیچ دعا علی بنیما که تا این زمان ناخن تدبیر من گره هر طلب همچنان دارند است و نیز
آمدن مخالفان آن راحت جان آنا جا با و کار ایضا آفتیله چراغ سعادت و روشن کن
دو دمان عنایت همیشه برق با برای جان اعدا باشند بعد دعا که دوستان را دمان ابر سبب
نویسار و دمانا از کله نوپ و مددای شیه گردن شکار است مضمی سبب که تا به کام ریخته شدن گلوها
نقطه از رنگ قلم قوز لغات و قلم بر دمه بلند اقبال محتوم کثایش حاصل خوشدلبست و آوازه و رکاب

[illegible]

[illegible]

کتابخانه مصفیہ سرکار عالی حیدر آباد دکن

_____	نمبر درجہ
_____	تاریخ درجہ
_____	نام کتاب
_____	نوع کتاب
_____	نمبر کتاب بنوع دیگر

نثرات احمد علی

انشاء

۳۴۶